



KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJA

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS

2014

SATURS

Ievads.....	3
1. Darbības vispārīgais raksturojums	5
2. Darbības rezultāti.....	7
2.1. Pretkorupcijas politikas koordinēšana	7
2.2. Korupcijas risku analīze un ziņojumu sagatavošana	9
2.3. Komunikācija ar sabiedrību (sabiedrības informēšana, izglītošana un līdzdalība)	10
2.4. Starptautiskā sadarbība	17
2.5. Valsts amatpersonu darbības kontrole	20
2.6. Korupcijas apkarošana	24
2.7. Politisko partiju un to apvienību finansēšana noteikumu izpildes kontrole	27
3. Stratēģija un tās izpilde.....	31
4. Budžets un tā izlietojums.....	37
5. Personāls.....	38
5.1. Personāla atlase.....	38
5.2. Struktūras izmaiņas.....	38
6. Nākamā gada plānotie pasākumi	45

Ievads

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk–KNAB) 2014.gadu var raksturot kā veiksmīgu, tam apliecinājums ir 2014.gada 10.martā notikušais KNAB darbības izvērtējums Saeimas Korupcijas novēršanas apakškomisijā (turpmāk-Apakškomisija). Par KNAB paveiktajiem darbiem atzinīgi izteicās Apakškomisijas priekšsēdētājs Aleksejs Loskutovs: „Iepazīstoties ar darbības rādītājiem, var secināt, ka aizvadītajā gadā KNAB sasniedzis labākos rezultātus pēdējo gadu laikā visās savās darbības jomās: gan valsts amatpersonu darbības un partiju finansēšanas kontrolē, gan korupcijas apkarošanā un arī fizisko un juridisko personu iesniegumu izskatīšanā. Veicot valsts amatpersonu darbības uzraudzību, 2014.gadā KNAB ir pieņēmis savā pastāvēšanas vēsturē lielāko lēmumu skaitu administratīvo pārkāpumu lietās, nosakot naudas sodus 100 amatpersonām kopsummā par vairāk nekā 10 tūkstošiem eiro, ka arī pērn kriminālvajāšanas uzsākšanai nodoto lietu un tajās iesaistīto personu skaits ir vēsturiski visaugstākais. Ļoti būtisks rādītājs ir pieaugošā sabiedrības neiecietība pret korupciju, par ko liecina rekordaugstais fizisko un juridisko personu iesniegumu skaits, kā arī pa bezmaksas uzticības tālruni saņemto zvanu skaits.¹”

Lai pilnveidotu un uzlabotu savu darbību, plānošanas periodā KNAB izstrādāja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģiju 2014.–2016.gadam (turpmāk – Stratēģija). Šīs stratēģijas pamatā ir paredzēts padarīt atklātāku lobēšanas procesu, pilnveidot politisko partiju finansiālās darbības atklātumu, pilnveidot komunikāciju stratēģiju ar sabiedrību, ieviešot jaunas metodes, ar kuru palīdzību skaidrot korupcijas cēloņus un sekas, pilnveidot krimināltiesisko un kriminālprocesuālo regulējumu, pārskatīt likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk-IKNL) regulējumu, izstrādāt un ieviest efektīvākus sabiedrības un valsts amatpersonu izglītošanas un informēšanas instrumentus, nodrošināt līdzdalību Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk-OECD) darba grupās un komitejās, Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk-ANO), Eiropas Padomes Starpvalstu pretkorupcijas grupas (turpmāk-GRECO), kā arī citās nozīmīgās starptautiskajās organizācijās un pilnveidot citu funkciju izpildes pilnveidi.

Pārskata periodā KNAB pievērsa uzmanību tam, lai attīstītu un pilnveidotu cīņu ar korupciju un uzlabotu izmeklēšanas efektivitāti. 2014.gadā turpinājās izmeklēšana vairākās liela apjoma un sarežģīti strukturētās krimināllietās, uzsākta kriminālatbildības piemērošana juridiskajām personām, veikta priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole pirms Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanām, politisko partiju finansējuma uzraudzība pirms un pēc vēlēšanām,

¹ <http://saeima.lv/lv/aktualitates/saeimas-zinas/23217-a-loskutovs-korupcijas-noversanas-apakskomisija-atzinigi-verte-knab-darbibu>

izskatīti iesniegumi un sūdzības saistībā ar valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu un aizliegumu neievērošanu, panākot atbildīgo personu saukšanu pie atbildības, un informācijas par pārkāpumiem publiskošana.

1. Darbības vispārīgais raksturojums

KNAB juridiskais statuss, funkcijas un darbības virzieni

KNAB ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas pilda Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontroli. KNAB virsmērķis ir vērsties pret korupciju ar likuma spēku un sabiedrības atbalstu, lai panāktu amatpersonām uzticētās varas godprātīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs.

Valsts amatpersonu interešu konflikta novēršana

KNAB kontrolē likuma IKNL izpildi, kā arī citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto aizliegumu un papildu ierobežojumu ievērošanu. Konstatējot likuma IKNL normu pārkāpumus, KNAB sauc valsts amatpersonas pie administratīvās atbildības, izskatot administratīvo pārkāpumu lietas, likumā noteiktajā kārtībā valsts amatpersonām lūdz atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus. KNAB izvērtē valsts amatpersonu rīcības ar valsts un pašvaldību mantu un finanšu līdzekļiem atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī valsts un pašvaldību institūciju veiktos darījumus, nolūkā konstatēt, vai valsts amatpersonas rīcība nav vērsta uz to, lai, izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām.

Korupcijas apkarošana

KNAB veic izmeklēšanu un operatīvo darbību, lai atklātu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, ja tie ir saistīti ar korupciju, kā arī noziedzīgos nodarījumus, kas saistīti ar politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumu, KNAB veic likumā paredzēto operatīvo darbību, pirmstiesas izmeklēšanu kriminālprocesos un rosina uzsākt kriminālvajāšanu.

Politisko organizāciju (partiju) finanšu un priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole

KNAB kontrolē politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildi un likumā noteiktajos gadījumos sauc vainīgās personas pie administratīvās atbildības, piemērojot sodu. KNAB apkopo un analizē sagatavoto informāciju par partiju iesniegtajiem gada pārskatiem, konstatētajiem pārkāpumiem to iesniegšanā un par likumā noteikto ierobežojumu neievērošanu. Ne vēlāk kā pusgadu pēc vēlēšanu deklarāciju saņemšanas un ne retāk kā reizi gadā KNAB informē sabiedrību par atklātajiem politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem to novēršanai. Pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām atbilstoši savai kompetencei KNAB

kontrolē priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumu ievērošanu un apmaksas kārtības ievērošanu, savukārt pēc vēlēšanām veic politisko organizāciju (partiju) un to apvienību iesniegto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudi un sešu mēnešu laikā pēc to iesniegšanas informē sabiedrību par atklātajiem priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumu pārkāpumiem un pasākumiem to novēršanai.

Korupcijas risku novēršana un sabiedrības izglītošana

Korupcijas novēršanas jomā KNAB izstrādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes un programmu, kā arī koordinē programmā minēto institūciju sadarbību, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu. KNAB analizē normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, kā arī ierosina izdarīt tajos grozījumus vai iesniedz priekšlikumus jaunu normatīvo aktu projektu izstrādāšanai, lai mazinātu korupcijas iespējas un novērstu korupcijas riskus. KNAB analizē arī citu valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniedz savus priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai un izstrādā metodiskos līdzekļus korupcijas novēršanai un apkarošanai valsts un pašvaldību iestādēs, un privātajā sektorā.

Lai sabiedrībai atklātu korupcijas radīto kaitējumu un iesaistītu iedzīvotājus pretkorupcijas pasākumu īstenošanā, KNAB informē un izglīto sabiedrību par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā, izstrādā un ievieš sabiedrisko attiecību stratēģiju, izglīto sabiedrību tiesību un ētikas jomā, veic sabiedriskās domas izpēti un analīzi.

2. Darbības rezultāti

2.1. Pretkorupcijas politikas koordinēšana

2014.gadā KNAB sāka jaunā plānošanas perioda 2014.–2016.gada Ministru kabineta apstiprinātās Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģijas izpildi, kura tika apstiprināta 2014.gada 7.maijā. Kā galvenie KNAB darbības mērķi jaunajā stratēģijā ir minēti: nodrošināt valsts pārvaldes darbību atbilstoši sabiedrības, nevis šauru ekonomisku grupu vai privātpersonu interesēm, veicinot vienlīdzīgu un taisnīgu resursu sadali, radīt priekšnosacījumus un veicināt tādu publiskās pārvaldes modeli, kas apgrūtina un izslēdz koruptīvu pārkāpumu rašanās iespējas, nodrošināt politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

Paralēli jaunā darbības plāna stratēģijas sākumam, KNAB turpināja darbu pie jauna plānošanas dokumenta „Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes 2015.–2020.gadam” (turpmāk-Pamatnostādnes) izstrādāšanas. KNAB Pamatnostādnes izstrādāja ar mērķi padarīt efektīvāku pret darbību korupcijai, paredzot jaunus darbības virzienus gan publiskajā, gan privātajā sektorā. Prioritāte publiskajā sektorā ir pārorientēt pretkorupcijas politiku no ārējās kontroles, ko realizē kontroles institūcijas, uz resoru un institūciju iekšējo kontroli un panākt atklātumu publiskās pārvaldes cilvēkresursu atlasē. Pamatnostādnēs pirmo reizi ir ietverti pasākumi ar mērķi ierobežot korupcijas izplatību privātajā sektorā.

Pamatnostādņu izstrādē ir ņemtas vērā arī dažādos analītiskajos ziņojumos izteiktās rekomendācijas par nepieciešamajiem uzlabojumiem, tai skaitā arī KNAB veikto pārbaudi un izmeklēto krimināllietu ietvaros konstatētais.

Piecu apakšmērķu sasniegšanai ir izstrādāts uzdevumu un pasākumu plāns, kas paredz īstenot 112 pasākumus, t.sk. grozījumus tiesību aktos, institūciju funkciju uzlabošanu, iniciatīvas, kas vērstas uz zināšanu apguvi un izpratnes veicināšanu par pretkorupcijas politiku.

Atšķirībā no agrākajiem plānošanas dokumentiem, Pamatnostādnēs ir īpaši akcentēta publiskās pārvaldes cilvēkresursu vadības politika, lai izslēgtu iestāžu darbinieku motivāciju koruptīvai rīcībai, ietverot uzdevumus valsts amatpersonu loka pārskatīšanai un publiskās pārvaldes cilvēkresursu vadības uzlabošanai, mazinot korupcijas un interešu konflikta riskus.

Lai izveidotu tādu patstāvīgi darbojošos institūciju iekšējās kontroles sistēmu, kas maksimāli ierobežo korupcijas rašanās iespējas publiskajā un privātajā sektorā, ir nepieciešama efektīvas iekšējās kontroles sistēmas izveide, t.sk. pašvaldībās un publisko personu kapitālsabiedrībās un tiesu varas institūcijās.

Pamatnostādnes paredz īstenot jaunus pasākumus, kas saistīti ar dienesta ļaunprātību kriminālprocesuālu atklāšanu attiecībā uz ārvalstu amatpersonu un starptautisko organizāciju amatpersonu kukuļošanas ierobežošanu un atbildības piemērošanu par īpašuma izšķērdēšanu, piesavināšanos vai citu līdzīgu valsts amatpersonas nelikumīgu rīcību ar īpašumu, pastiprinātu uzmanību pievēršot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai un šādu līdzekļu atgūšanas iespēju veicināšanai.

KNAB izstrādāja un apstiprināšanai Ministru kabinetā iesniedza noteikumu projektu „Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumos Nr.255 „Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamas, izmantojamas un izpērkamas diplomātiskās dāvanas un dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums””.

KNAB pārstāvji aktīvi piedalījās Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas un tās darba grupu darbā pie grozījumu izstrādes likumā IKNL, Valsts pārvaldes iekārtas likumā un Saeimas Juridiskās komisijas darbā pie grozījumu izstrādes Maksātnespējas likumā.

KNAB tika pārstāvēts arī Tieslietu ministrijas vadītajās darba grupās: likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” un Krimināllikuma darba grupā; saistībā ar likumprojektu „Grozījumi Operatīvās darbības likumā”; darba grupā lai nodrošinātu Direktīvas 2014/41/ES ieviešanu nacionālajos tiesību aktos; Kriminālprocesa likuma darba grupā, kā arī normatīvo aktu grozījumu izstrādes darba grupā par valsts amatpersonu statusa attiecināšanu uz maksātnespējas administratoriem un ierobežojumu aizliegumu, un pienākumu noteikšanu viņiem IKNL.

Pārstāvība tika nodrošināta arī vairāku citu institūciju vadītajās darba grupās, tai skaitā, Valsts kancelejā par normatīvo aktu izstrādi attiecībā uz trauksmes cēlēju aizsardzību un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma grozījumu izstrādi, kā arī normatīvo aktu grozījumu izstrādē dažādās Saeimas komisijās, piemēram, Valsts dienesta likums, Publisko iepirkumu likums, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums un Administratīvo pārkāpumu procesa likums, kā arī attiecībā uz normatīvo aktu projektu kopuma izstrādi, kas izriet no kapitālsabiedrību pārvaldības koncepcijas.

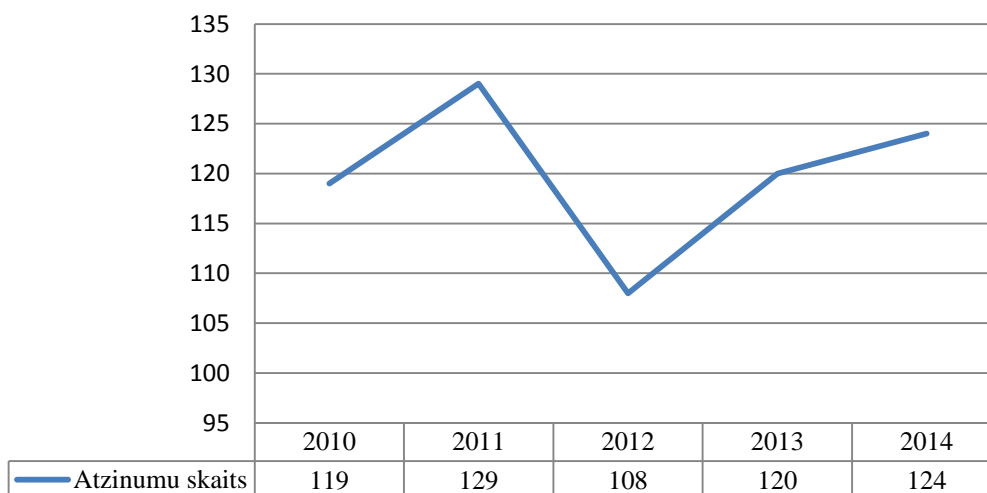
KNAB amatpersonas piedalījās likuma IKNL grozījumu izstrādē, novēršot likuma 10.panta pirmajā daļā ietvertā ierobežojuma ministriem un Saeimas deputātiem veikt komercdarbību neatbilstību Satversmei. Šie pārskata periodā pieņemtie grozījumi nodrošināja GRECO rekomendācijas izpildi.

2.2. Korupcijas risku analīze un ziņojumu sagatavošana

Pārskata periodā KNAB sagatavoja – 124 atzinumus, kas ir par četriem vairāk nekā 2013.gadā (skat. 1.attēlu), par Valsts sekretāru sanāsmē izsludinātajiem citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem ar nolūku tajos izskaust korupciju un interešu konfliktu veicinošas normas, tika izteikti 119 iebildumi un 79 priekšlikumi. 2014.gadā KNAB papildus sagatavoja arī 26 atzinumus par Eiropas Savienības tiesību aktu un plānošanas dokumentu projektiem.

1.attēls

Atzinumu skaits par normatīvo aktu projektiem 2010. - 2014. gads



Pildot likumā noteiktās funkcijas: analizēt valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniegt institūcijām priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai, KNAB pārskata periodā turpināja darbu pie pārskata sagatavošanas saistībā ar korupcijas riskiem tiesu sistēmā un priekšlikumu izstrādāšanas pretkorupcijas pasākumiem tiesās.

Lai mazinātu korupcijas iespējas un novērstu korupcijas riskus, KNAB analizēja normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, ierosināja izdarīt tajos grozījumus vai iesniedza priekšlikumus jaunu normatīvo aktu projektu izstrādāšanai. KNAB analizēja arī citu valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniedza savus priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai, kā arī izstrādāja metodiskos līdzekļus korupcijas novēršanai un apkarošanai valsts un pašvaldību iestādēs un privātajā sektorā.

Balstoties uz korupcijas izplatības novērtējumu, KNAB izstrādātās Pamatnostādnes koordinē tajās minēto institūciju sadarbību, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu.

2.3. Komunikācija ar sabiedrību (sabiedrības informēšana, izglītošana un līdzdalība)

Sabiedrības informēšana

Nodrošinot mūsdienīgu komunikāciju, kopš 2011.gada augusta KNAB aktivitātēm var sekot līdzi mikroblogu vietnē *Twitter*. KNAB īso vēstījumu profils (@KNABinforme) papildina mājaslapu un galvenokārt kalpo kā papildus informēšanas un izglītošanas instruments, izmantojot sociālo mediju priekšrocību aptvert plašu sabiedrību, tādējādi arī veicinot mērķauditoriju izglītošanu.

Informējot sabiedrību par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanai un apkarošanai, pārskata periodā vairāk nekā 630 reizes tika sniegtas atbildes uz plašsaziņas līdzekļu pārstāvju jautājumiem. KNAB pārstāvji ir regulāri snieguši intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem, kā arī piedalījušies radio un televīzijas raidījumos.

Lai nodrošinātu politisko organizāciju finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbildību parlamentārās demokrātijas sistēmai, saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu, KNAB internetā publicēja informāciju par partiju 2014.gadā saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem), iestāšanās naudām un biedru naudām, kā arī 2014.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas un 2013.gada pārskatus. KNAB mājaslapā publicēti priekšvēlēšanu aģitācijas izcenojumi par 2014.gada Saeimas vēlēšanām.

Pēc KNAB iniciatīvas izdarīti grozījumi IKNL saistībā ar sabiedrības informēšanu par visām valsts amatpersonām, kas izdarījušas pārkāpumus un to publicēšanu KNAB mājaslapā. Šādas informācijas publiska pieejamība veicina valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, un ļauj sabiedrībai novērtēt konkrētu amatpersonu rīcību, kā arī veicina sabiedrības uzticēšanos valsts un pašvaldību institūcijām.

Ievērojot to, ka 2014.gada 24.maijā notika kārtējās Eiropas Parlamenta vēlēšanas un 2014.gada 4.oktobrī notika kārtējās Saeimas vēlēšanas, pārskata periodā KNAB pastiprinātu uzmanību veltīja normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanai priekšvēlēšanu aģitācijā. Līdz ar to 2014.gadā tika veikti gan sabiedrību izglītojoši, gan informatīvi pasākumi, t.sk. informatīvie semināri partijām un aģitācijas veicējiem par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu, preses brīfings par partiju finansēšanas noteikumu ievērošanu un par partiju 2013.gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaūžu rezultātiem.

Pārskata periodā KNAB sadarbībā ar pašvaldībām turpināja informatīvo dienu rīkošanu reģionos. 2014.gadā KNAB organizēja divas informatīvās dienas: Kuldīgā un Valmierā, kuru laikā informēja par savu darbu, kā arī iedzīvotājiem bija iespēja gūt informāciju par iespējām līdzdarboties, ziņojot par pārkāpumiem, kā arī konkrētā reģiona aktualitātēm pretkorupcijas jomā.

Pārskata periodā KNAB rīkoja pretkorupcijas sociālo kampaņu „Korupcija–slidens ceļš!”, uzrunājot sabiedrību par koruptīvas rīcības negatīvajām sekām. Sociālās kampaņas ietvaros bija dzirdama pretkorupcijas radio reklāma gan latviešu, gan krievu valodā, kā arī izvietota vides reklāma Rīgā un Daugavpilī. Kampaņas atklāšana notika Rīgas Centrālcietumā ar semināru valsts institūciju darbiniekiem „Korupcijas sekas: soda neizbēgamība un brīvības vērtība”, kuras mērķis bija veicināt diskusiju par pretkorupcijas pasākumu lomu noziegumu novēršanā.

Pārskata periodā KNAB organizēja 2 pretkorupcijas tēmai veltītus konkursus skolēniem un jauniešiem. 2014.gada maijā notika korupcijas novēršanas tēmai veltīts audio formāta radošo darbu konkurss, bet decembrī norisinājās Starptautiskajai pretkorupcijas dienai, 9.decembrim, veltīts skolēnu un jauniešu fotokonkursu „Mēs pret korupciju!”, kura laureātu apbalvošanas ceremonijā Rīgas Stila un modes profesionālajā vidusskolā tika pieaicināti pārstāvji no Saeimas Korupcijas novēršanas apakškomisijas, „Sabiedrība par atklātību – Delna”, Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas. Foto darbu vērtēšanā tika iesaistīti profesionāli fotogrāfi. Abu konkursu darbus varēja aplūkot un nobalsot par, skatītājuprāt, labāko darbu sociālā tīkla „Facebook” lapā „Mēs pret korupciju”.

Pārskata periodā KNAB iesaistījās Valsts pārvaldes Atvērto durvju dienā, kuras laikā interesenti varēja ne tikai iepazīt korupcijas novēršēju un apkarotāju darba specifiku, bet arī ielūkoties KNAB ikdienas aizkulisēs.

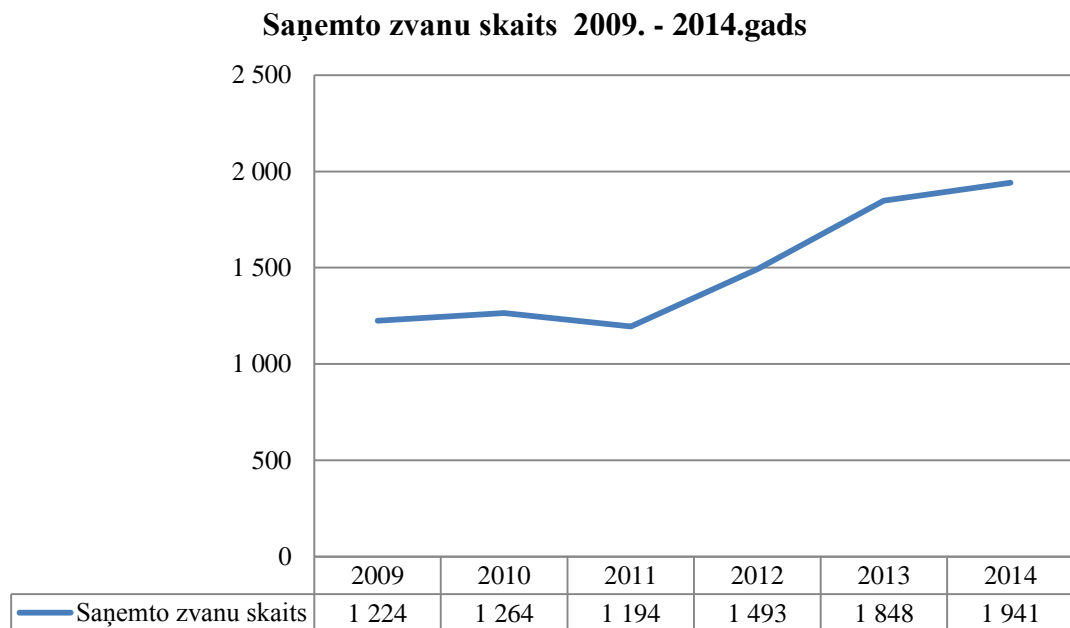
Sabiedrības līdzdalība

Lai nodrošinātu sabiedrības pārstāvju līdzdalību korupcijas novēršanas politikas veidošanā, īstenošanā un sabiedrības izglītošanā, KNAB ir izveidota Sabiedriskā konsultatīvā padome (turpmāk–Padome). Padomes uzdevums ir veicināt KNAB saikni ar sabiedrību, sniedzot KNAB rekomendācijas par aktuāliem jautājumiem. Pārskata periodā tika organizētas 3 Padomes sēdes, pirmā norisinājās 2014.gada 17.janvārī, kurā KNAB priekšnieks iepazīstināja ar 2013.gada darbības rezultātiem un tika prezentēts KNAB Stratēģijas projekts 2014.-2016.gadam. Otrā Padomes sēde notika 20.februārī, kurā klātesošie tika iepazīstināti ar KNAB Pamatnostādņu projektu, pēc kuras sekoja diskusija. Trešā Padomes sēde notika 17.septembrī, kuras darba

kārtībā bija KNAB 2014.gada pirmā pusgada darbības rezultātu izvērtēšana un nākotnes vīzijas apspriešana, kā arī Padomes nolikuma projekta apspriešana un apstiprināšana.

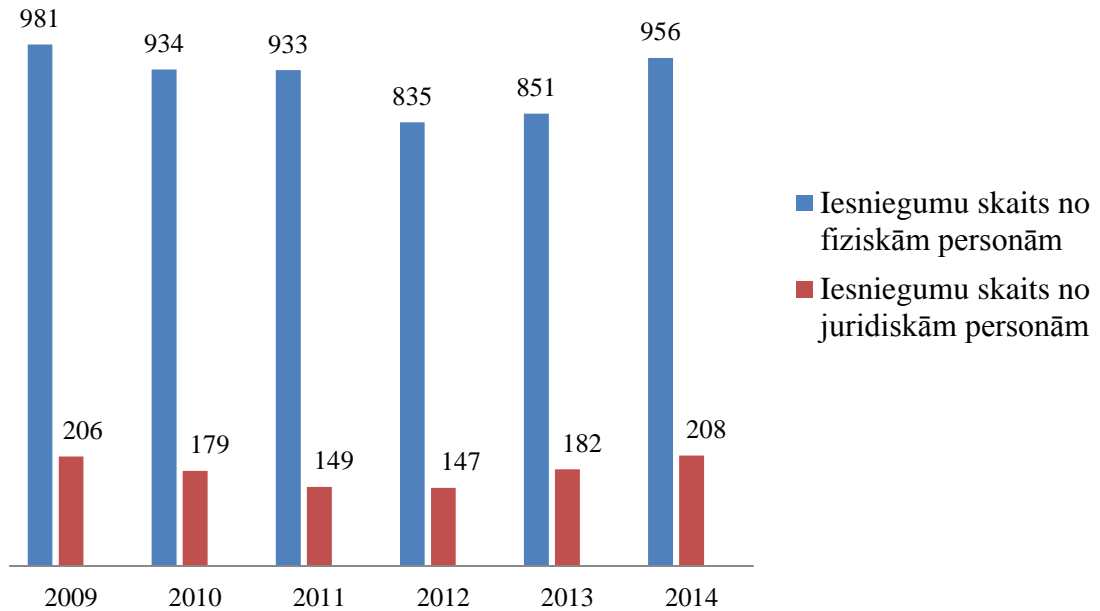
Pārskata periodā, līdzīgi kā 2013.gadā, iedzīvotāji arvien biežāk vēlējušies sniegt vai saņemt informāciju (skaidrojumus) pa bezmaksas uzticības tālruni 80002070 (skat. 2.attēlu).

2.attēls

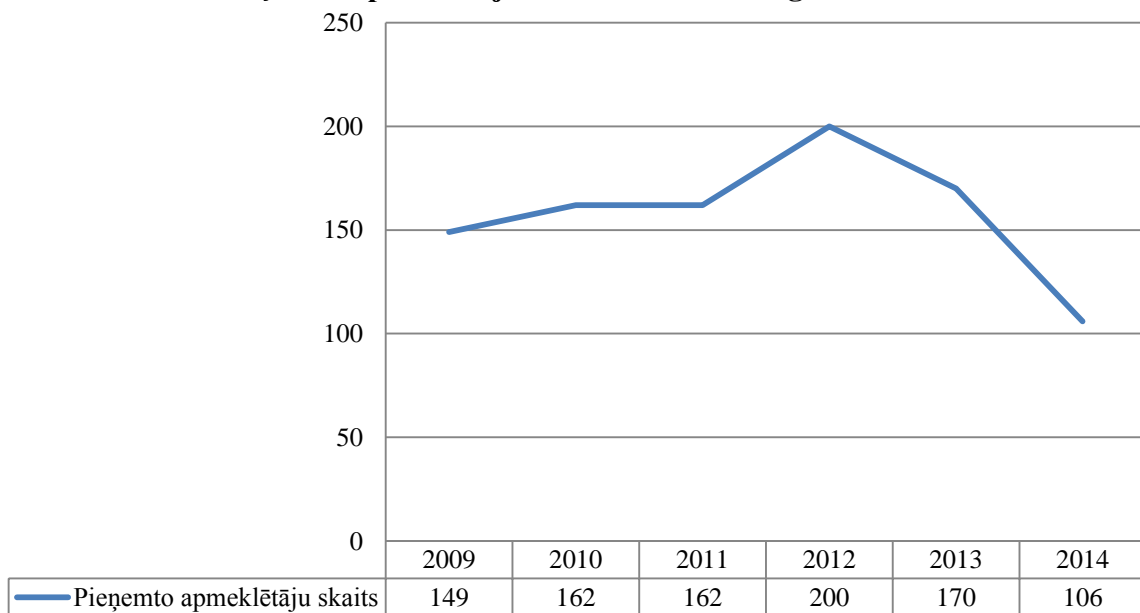


Pieaugošais saņemto zvanu skaits liecina, ka sabiedrība arvien aktīvāk iesaistās cīņā pret korupciju, informatīvās un skaidrojošās kampaņas sniedz rezultātu un sabiedrībā palielinājusies korupciju nosodoša attieksme.

2014.gadā saņemti 956 iesniegumi no fiziskām personām, kas ir par 105 iesniegumiem vairāk nekā 2013.gadā un 208 iesniegumi no juridiskām personām, kas ir par 26 iesniegumiem vairāk nekā 2013.gadā (skat. 3.attēlu).

3.attēls**Saņemto iesniegumu skaits 2009. - 2014.gads**

Saistībā ar pieaugošo saņemto zvanu un iesniegumu skaitu, ievērojami ir samazinājās KNAB pieņemto apmeklētāju skaits (skat. 4.attēlu).

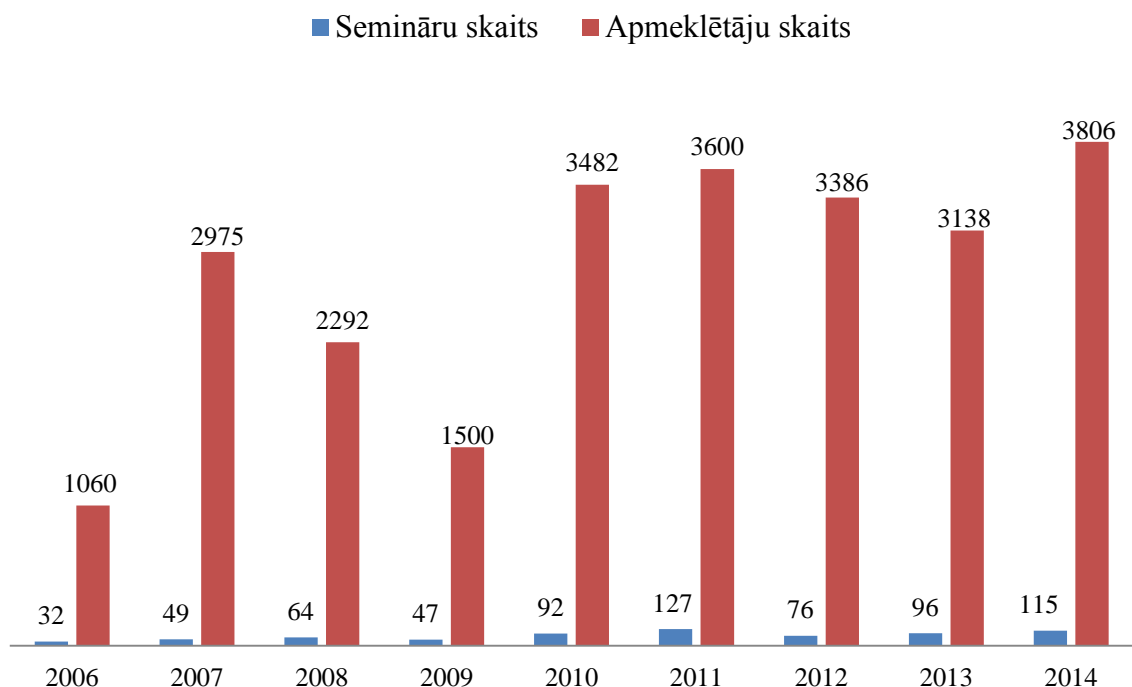
4.attēls**Pieņemto apmeklētāju skaits 2009. - 2014.gads**

Sabiedrības izglītošana

Pārskata periodā KNAB kopumā organizēja un vadīja 115 izglītošanas pasākumus, kas ir par 24 pasākumiem jeb 26% vairāk nekā 2013.gadā, skaidrojot likuma IKNL normu prasības, korupcijas cēloņus un sekas, sniedzot rekomendācijas institūcijām ētikas un iekšējo pretkorupcijas pasākumu īstenošanai, informējot par korupcijas izpausmes formām un par priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumiem, kā arī pilnveidojot valsts amatpersonu zināšanas par korupcijas riskiem un to novēršanu. Kopumā 2014.gadā izglītošanas pasākumos piedalījās 3 806 personas, kas ir par 668 personām jeb par 21 % vairāk nekā 2013.gadā (skat. 5.attēlu).

5.attēls

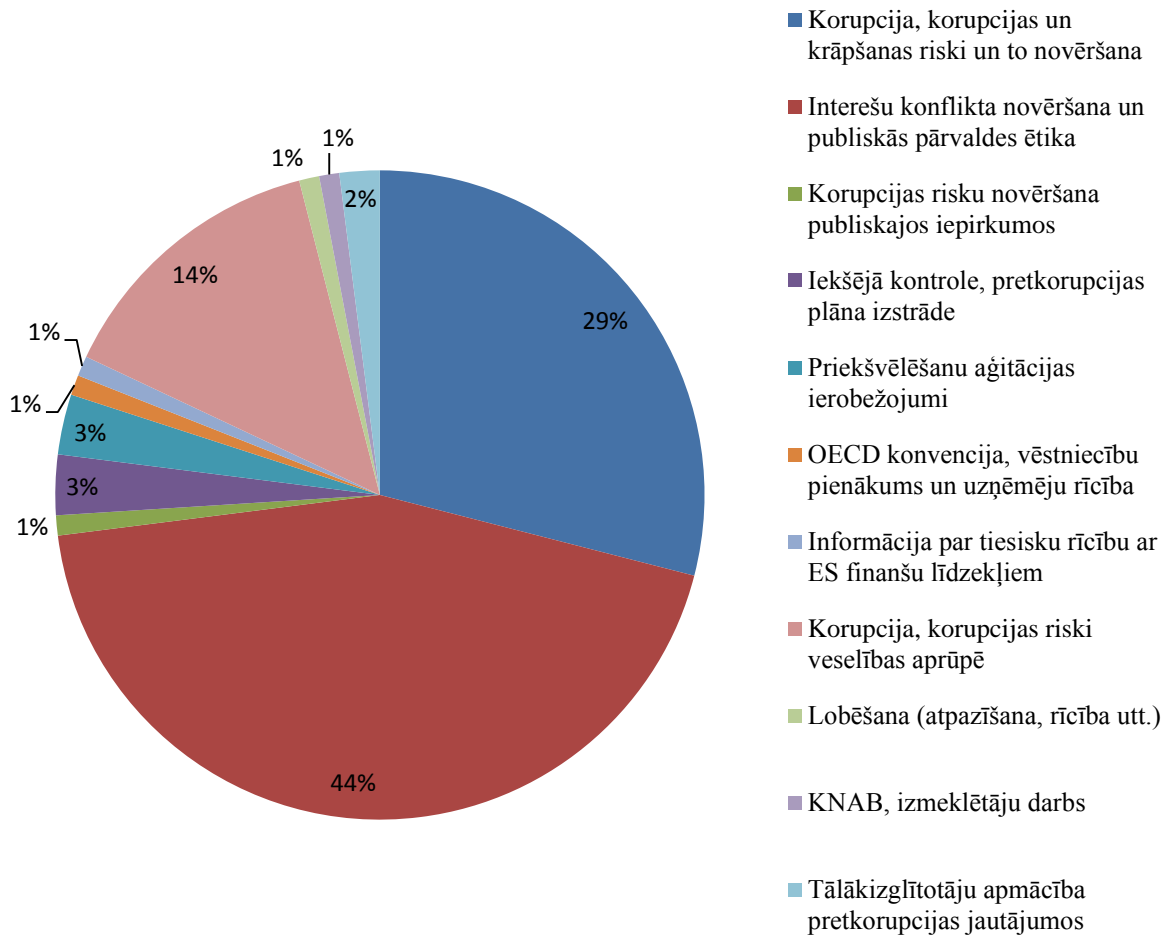
Semināru un dalībnieku skaits 2006. - 2014.gads



Lielākā daļa no pārskata periodā organizētajiem un vadītajiem izglītojošajiem semināriem notika, skaidrojot likuma IKNL normas un nostiprinot konkrētās iestādes amatpersonu izpratni par profesionālo ētiku, korupciju un tās izpausmes normām. Semināri tika organizēti ne tikai konkrētajās valsts vai pašvaldību institūcijās, bet arī Valsts administrācijas skolā, kur bezmaksas kursu ietvaros tiek sniegts visaptverošs ieskats pretkorupcijas jautājumos (skat. 6.attēlu).

6.attēls

**KNAB īstenoto izglītošanas pasākumu sadalījums pēc tēmām
2014.gadā**



KNAB organizētajos un vadītajos izglītošanas pasākumos piedalījās valsts amatpersonas, valsts un pašvaldību iestāžu darbinieki, jaunieši, pedagogi, politisko partiju pārstāvji, zvērināti revidenti un auditori.

Pārskata periodā KNAB turpināja īstenot programmu „Tālākizglītotāju apmācība par pretkorupcijas jautājumiem publiskās institūcijās”, lai celtu amatpersonu zināšanu līmeni, apmācot amatpersonas, kuras savās institūcijās īsteno darbinieku tālākapmācību. 2014.gadā tika organizēti 2 semināri tālākizglītotājiem pretkorupcijas jautājumos. Šobrīd programmu apguvuši 60 pārstāvji no 13 institūcijām, kuri sagatavoti nodarbību vadīšanai savās institūcijās un izstrādāta jauna e-apmācību vides vizuālā identitāte.

Lai aktualizētu pretkorupcijas jautājumu apgušanu skolās, ar mērķi sniegt atbalstu mācību priekšmetu skolotājiem, 2014.gadā KNAB turpināja arī izglītības iestāžu pedagogu (ētikas,

sociālo zinību, ekonomikas pamatu skolotāju) zināšanu pilnveidi pretkorupcijas jautājumos. 2014.gada 28.oktobrī sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru KNAB telpās notika sociālo zinību skolotāju metodisko apvienību vadītāju seminārs, kurā piedalījās 50 metodisko apvienību vadītāji no visas Latvijas. Pārskata periodā KNAB speciālisti vadīja 4 seminārus pedagogiem par korupcijas novēršanas jautājumiem mācību priekšmetu saturā dažādos Latvijas novados, kā arī dažādās izglītības iestādē vadīja 6 izglītojošus pasākumus „Pretkorupcijas stunda”.

Pārskata periodā valsts amatpersonu informēšanai un izglītošanai sagatavoti un izplatīti valsts institūcijām un pašvaldībām 3 informatīvie izdevumi, „KNAB informatīvais izdevums valsts amatpersonām” (turpmāk-Informatīvais izdevums), par aktualitātēm korupcijas novēršanas jomā. Informatīvais izdevums aicināja amatpersonas domāt par korupcijas risku samazināšanas iespējām, piedalīties aktuālu tēmu apspriešanā un iesaistīties tādas publiskās pārvaldes veidošanā, kurā korupcijai nav vietas. Informatīvie izdevumi tika publicēti arī KNAB mājas lapā.²

Pārskata periodā KNAB uzsāka valsts amatpersonu un publisko institūciju darbinieku zināšanu testēšanu par korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumiem. Lai gan kopumā valsts amatpersonu un publisko institūciju darbinieku zināšanas vērtējamas kā labas, tomēr labākus rezultātus ir uzrādījušas tieši valsts sektora amatpersonas. Veiktajā amatpersonu zināšanu pārbaudē valsts sektorā strādājošie pareizās atbildes snieguši vidēji uz 81,7% jautājumu, bet pašvaldību sektorā – 76,3% jautājumu. Satraucošs ir rādītājs, ka atbildīgos pašvaldību amatos strādājošajām valsts amatpersonām – pašvaldību iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem, izpilddirektoriem un pagasta pārvalžu vadītājiem – testa rezultāti ir zem vidējā rādītāja: vadītāji atbildējuši pareizi vidēji uz 74% jautājumu, kas ir par pieciem procentpunktiem mazāk. Tas norāda uz nepietiekamas uzmanības pievēršanu korupcijas novēršanas pasākumiem tieši pašvaldībās un to institūcijās, kā arī vēlreiz apstiprina, ka vienai no KNAB izglītošanas pasākumu prioritārajām mērķauditorijām ir jābūt tieši pašvaldību amatpersonām, īpaši to iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem.

Ieviešot OECD Konvencijas par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos prasības, 2014.gada 2.aprīlī KNAB sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (turpmāk-LIAA) informēja uzņēmējus par korupcijas risku ietekmi uz uzņēmuma darbību ārvalstīs. Pārskata periodā KNAB sagatavoja arī informatīvu materiālu uzņēmējiem „Godprātīga un no korupcijas brīva starptautiskā uzņēmējdarbība” un iztulkoja latviešu valodā OECD, ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja un Pasaules

² <http://www.knab.gov.lv/lv/education/newsletter/>

Bankas izstrādātas vadlīnijas „Pretkorupcijas rokasgrāmata uzņēmējiem: ētikas un tiesiskas darbības nodrošināšana”. Abi informatīvie materiāli ir pieejami KNAB mājaslapā, bet buklets „Godprātīga un no korupcijas brīva starptautiskā uzņēmējdarbība” drukātā veidā ir pieejams LIAA, Ārlietu ministrijā un Latvijas Darba devēju konfederācijā.

Pārskata periodā par OECD konvencijas prasībām un ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un krāpšanas identificēšanu KNAB informēja Latvijas zvērināto revidentu asociācijas biedrus, Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu auditorus, iekšējos auditorus un LIAA ārvalstu pārstāvniecību vadītājus.

2.4. Starptautiskā sadarbība

Ņemot vērā KNAB uzkrāto pieredzi gan korupcijas novēršanā, gan korupcijas apkarošanā, KNAB ņem aktīvu dalību dažādos starptautisko un ārvalstu organizāciju rīkotajos pretkorupcijas pasākumos un iniciatīvās, diskusijās un jautājumu risināšanā par pretkorupcijas jautājumiem. Tāpat KNAB notika citu valstu pārstāvju vizītes ar mērķi iepazīt tā darbību, rezultātus un apgūt Latvijas pieredzi cīņā ar korupciju.

Nodrošinot ANO Pretkorupcijas konvencijas saistību izpildes koordinēšanu Latvijā, KNAB pārstāvji piedalījās konvencijas ieviešanas izvērtēšanas grupas (IRG) sesijā Vīnē, Austrijā, kurā dalībvalstis diskutē par konvencijas otrā novērtēšanas cikla norisi un novērtēšanas mehānisma praktiskajiem aspektiem. 2014.gada februārī tika pabeigts un publiskots pirmā novērtēšanas cikla ziņojuma kopsavilkums un pilnais ziņojums par konvencijas ieviešanu Latvijā. Kopumā Latvijas tiesiskas regulējums tika atzīts par atbilstošu ANO Pretkorupcijas konvencijas prasībām. Ziņojumā Latvijai ir izteiktas septiņas rekomendācijas, un, lai nodrošinātu rekomendāciju izpildi, KNAB pārskata periodā sagatavoja informatīvo ziņojumu „Par ANO Pretkorupcijas konvencijas rekomendācijām un to izpildes nodrošināšanu”. Informatīvajā ziņojumā tika norādīti konkrēti veicamie uzdevumi un par to izpildi atbildīgās institūcijas un izpildes termiņi. Informatīvais ziņojums tika izskatīts Valsts sekretāru sanāksmē 2014.gada novembrī.

Veicot Eiropas Padomes līguma „Par Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) nodibināšanu” saistību izpildes koordināciju Latvijā, KNAB pārstāvji piedalījās četrās GRECO plenārsēdēs. GRECO 63.plenārsēdē tika sniegta informācija par IV novērtēšanas kārtas ietvaros saņemto rekomendāciju ieviešanas gaitu Latvijā, savukārt 2014.gada 30.septembrī KNAB iesniedza pārskatu IV kārtas atbilstības ziņojumam par rekomendāciju izpildes gaitu.

KNAB piedalījās Eiropas Padomes, Starptautiskās pretkorupcijas akadēmijas un Austrijas Federālās tieslietu ministrijas organizētajā konferencē „Parlamentāriešu, tiesnešu un prokuroru kapacitātes stiprināšana korupcijas novēršanā savās institūcijās: situācija divus gadus pēc GRECO IV novērtēšanas kārtas”, kuras ietvaros GRECO dalībvalstu pārstāvji diskutēja par korupcijas novēršanas politiku jaunākajām tendencēm.

2014.gada pirmajā pusgadā notika OECD Austrumeiropas un Centrālāzijas Pretkorupcijas tīkla (turpmāk-ACN) uzraudzības grupas sanāksme, kurā piedalījās KNAB priekšnieks. ACN sanāksmes laikā notika apaļā galda diskusija par sasniegumiem, izaicinājumiem un labo praksi korupcijas novēršanā un apkarošanā, un piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu juridiskām personām.

KNAB sadarbībā ar Eiropas drošības un sadarbības organizāciju (turpmāk-EDSO) organizēja Kirgizstānas pārstāvju vizīti Latvijā. Tās mērķis bija nodrošināt mērķtiecīgu dalību starptautiskās pretkorupcijas iniciatīvās, daloties Latvijas pieredzē korupcijas novēršanā un apkarošanā. Vizītes ietvaros profesionālas sadarbības veidošanai, pieredzes un viedokļu apmaiņai notika tikšanās ar vairāku valsts pārvaldes iestāžu pārstāvjiem.

KNAB 2014.gadā turpināja strādāt pie OECD 1997.gada 21. novembra konvencijai „Par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos” (turpmāk-Pretkorupcijas konvencija) pirmās fāzes ietvaros izteikto rekomendāciju ieviešanas.

KNAB pārstāvji 2014.gadā piedalījās četrās OECD Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas plenārsēdēs (turpmāk-Darba grupa). Darba grupas jūnija plenārsēdē izskatīts un apstiprināts Latvijas pirmās fāzes novērtējuma ziņojums par tiesiskā regulējuma atbilstību OECD Konvencijas par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos prasībām. Latvijas pārstāvji plenārsēdes dalībniekus informēja par korupcijas apkarošanas sistēmu valstī, plānotajiem izglītošanas pasākumiem par OECD konvencijas prasībām. Darba grupas ietvaros rīkotajā neformālajā tiesībsargājošo institūciju pārstāvju sanāksmē KNAB pārstāvis informēja par veiktajām izmaiņām tiesiskajā regulējumā, lai nodrošinātu kriminālatbildības piemērošanu par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu. 2014.gada novembrī KNAB priekšnieks Latvijas delegācijas sastāvā piedalījās Publiskās pārvaldības komitejas sanāksmē, kurā tika skatīts Latvijas novērtējuma ziņojums par valsts pārvaldes darbības efektivitāti un pretkorupcijas politikas īstenošanas efektivitātes izvērtējumu, sabiedrības iesaisti politikas plānošanā un informācijas pieejamība par politikas procesa veidošanu un interešu konflikta novēršanas regulējuma ieviešanu valsts pārvaldē. Publiskās pārvaldības novērtējums ir viens no Latvijas pievienošanās OECD nosacījumiem saskaņā ar OECD Padomes apstiprināto Latvijas iestāšanās sarunu „Ceļa karti”,

kurā noteikti iestāšanās nosacījumi un instrumenti, atbilstību kuriem vērtē OECD darba grupas un komitejas.

Kopumā 2014.gadā veikti trīs starptautiski novērtējumi par Latvijas atbilstību starptautiskajām prasībām, konvencijām vai iniciatīvām (ANO, OECD un Atvērtā partnerība). Papildus, KNAB 2014.gadā saņēma Eurojust novērtējuma ziņojumu par 2013.gada novembrī notikušo novērtējumu, šo procesu no Latvijas puses koordinēja Tieslietu ministrija.

Sagatavota informācija ziņojumam Latvijas 1.fāzes novērtējumam procesā OECD Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupā, sagatavota informācija informatīvajam ziņojumam par Latvijas pievienošanās OECD procesu un Latvijas iestāšanās sarunu sākotnējam memorandam.

Sadarbībā ar Polijas Centrālo pretkorupcijas biroju un Lietuvas Speciālās izmeklēšanas dienestu KNAB turpina ieviest Eiropas Komisijas programmas ISEC projektu: „Pretkorupcijas apmācību izstrāde”. Projekta ietvaros pārskata periodā KNAB pārstāvji piedalījās divos semināros Polijā par korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumiem.

2014.gada septembrī KNAB parakstīja partnerības deklarāciju ar Igaunijas Tieslietu ministriju par projekta „Korupcijas mazināšana: koncentrējoties uz korupcijas apkarošanu privātajā sektorā” ieviešanu sadarbībā ar Dānijas, Igaunijas un Spānijas partnerdienestiem. Projekta ietvaros plānota informatīvu materiālu sagatavošana uzņēmēju informēšanai par atbildību par koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem un rīcību to novēršanai. KNAB ir arī sagatavojis un iesniedzis projekta pieteikumu OLAF „Hercule III programmas 2014–2020” ietvaros operatīvās kapacitātes celšanai.

2014.gada otrajā pusgadā tika sagatavots un iesniegts izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē informatīvais ziņojums „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijas rekomendācijām un to izpildes nodrošināšanu”, norādot tajā uz būtiskajiem uzdevumiem, kas Latvijai jāizpilda, lai nodrošinātu ANO rekomendāciju ieviešanu.

2014.gada 10.novembrī KNAB rīkoja ārvalstu padomnieku grupas (*Foreign Advisory Panel*) sanākumi, kurā ārvalstu vēstniecību un starptautisko organizāciju pārstāvji tika iepazīstināti ar KNAB darbības rezultātiem un diviem darba grupu sagatavotiem atzinumiem par iespējamām izmaiņām KNAB statusā. Sanāksmē piedalījās ASV, Baltkrievijas, Beļģijas, Čehijas, Dānijas, Grieķijas, Izraēlas, Īrijas, Kanādas, Lielbritānijas, Lietuvas, Moldovas, Nīderlandes, Somijas, Spānijas, Ungārijas un Zviedrijas vēstniecību pārstāvji.

KNAB turpināja iepazīstināt citu valstu pārstāvjus ar uzkrāto pieredzi. Pārskata periodā KNAB viesojās Armēnijas, Horvātijas, Melnkalnes, Turkmēnistānas un Ukrainas pārstāvji, lai

iepazītos ar Latvijas pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko partiju finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas uzraudzībā.

Pieredzes apmaiņas vizītē KNAB apmeklēja Kuveitas Pretkorupcijas komisijas vadības pārstāvji. Vizītes mērķis bija iepazīt Latvijas pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī uzzināt vairāk par izglītošanas un sabiedrības informēšanas jomu. Pēc veiksmīgās Kuveitas pārstāvju vizītes Latvijā, atsaucoties uz Kuveitas Pretkorupcijas komisijas vadības ielūgumu, KNAB priekšnieks seminārā dalījās Latvijas pieredzē par KNAB izveides procesu, sasniegtajiem rezultātiem un nākotnes darbības prioritātēm.

No 2014.gada 7. līdz 12.aprīlim KNAB sadarbībā ar EDSO organizēja Kirgizstānas pārstāvju vizīti Latvijā. Tās mērķis bija nodrošināt mērķtiecīgu dalību starptautiskās pretkorupcijas iniciatīvās, daloties Latvijas pieredzē korupcijas novēršanā un apkarošanā. Vizītes ietvaros profesionālas sadarbības veidošanai, pieredzes un viedokļu apmaiņai norisinājās tikšanās ar KNAB, Valsts policijas, Veselības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Valsts kontroles, Finanšu ministrijas un Valsts ieņēmuma dienesta pārstāvjiem.

2014.gada decembrī KNAB priekšnieks piedalījās Pasaules Bankas rīkotajā pretkorupcijas iestāžu sanāksmē ASV, kurā prezentēja Latvijas pieredzi korupcijas novēršanas un apkarošanas politikas īstenošanā. Sanāksmē piedalījās pārstāvji no vairāk nekā 130 valstīm.

2.5. Valsts amatpersonu darbības kontrole

Lai nodrošinātu valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas lēmumiem un rīcību, KNAB kontrolē IKNL, kā arī citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu un aizliegumu ievērošanu. Arī 2014.gadā KNAB ieguldīja būtisku darbu valsts amatpersonu darbības kontrolē, tādējādi padarot efektīvāku un uzlabojot valsts pārvaldes darbību.

Kontrolējot IKNL izpildi un valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu ievērošanu, KNAB izvērtēja valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas, iedzīvotāju iesniegumos un sūdzībās minētos faktus, kā arī citu institūciju sniegto informāciju.

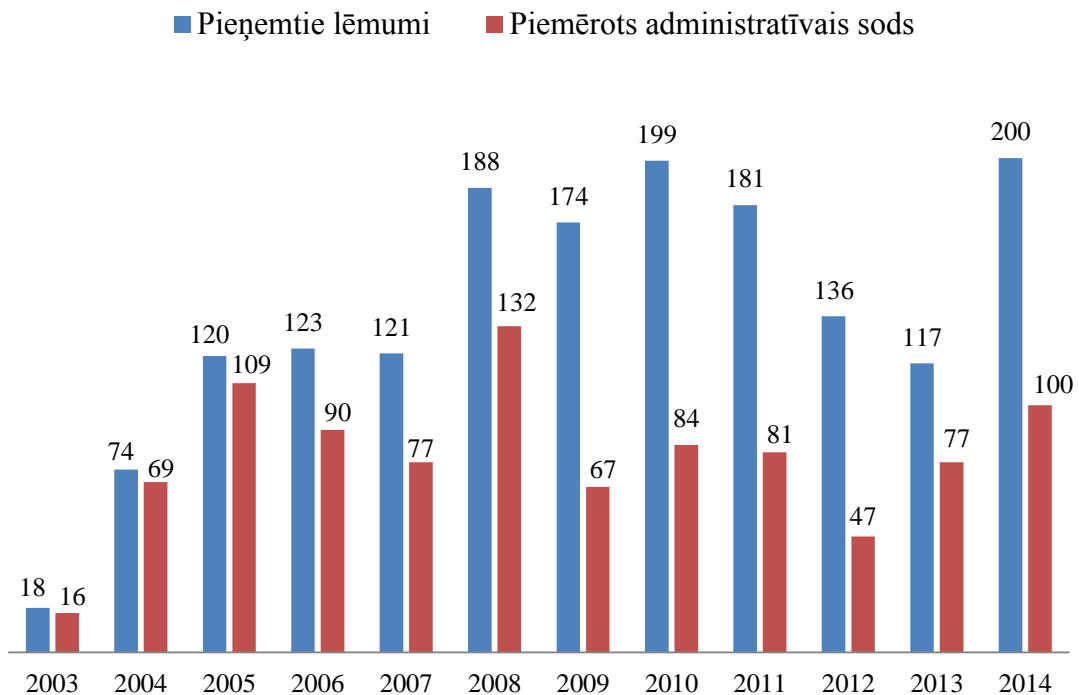
Pārbaudot valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas, iesniegumos un sūdzībās minētos faktus, un citu institūciju sniegto informāciju, saistībā ar IKNL noteikto ierobežojumu neievērošanu, 2014.gadā KNAB kompetences ietvaros tika uzsāktas 428 resoriskās pārbaudes,

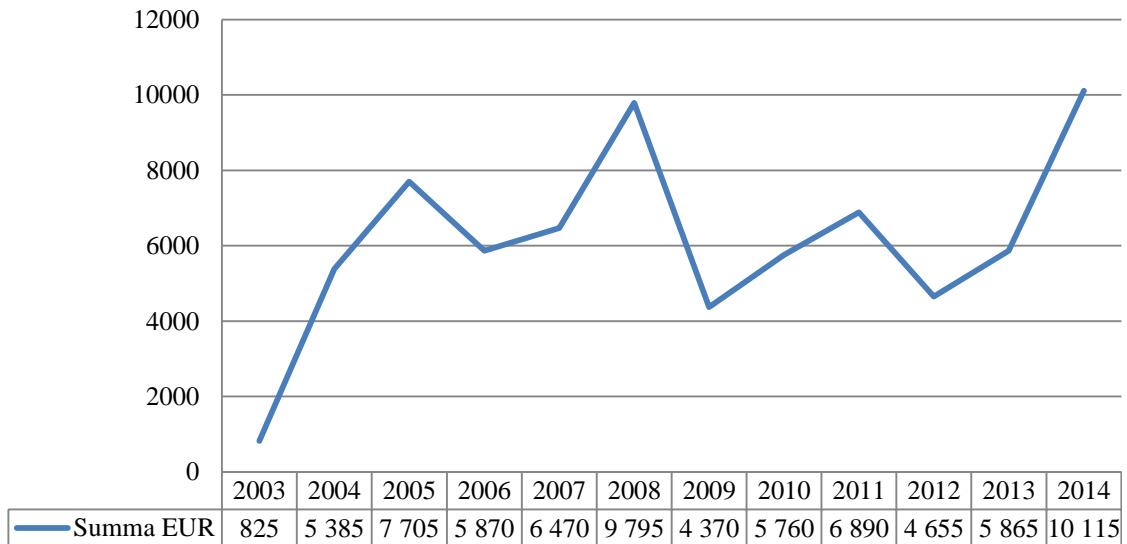
salīdzinot ar 2013.gadu, kad tika uzsāktas 489 resoriskās pārbaudes. Pārskata periodā tika pabeigtas 470 resoriskās pārbaudes, savukārt 2013.gadā tika pabeigtas 453 resoriskās pārbaudes.

Saistībā ar IKNL noteikto ierobežojumu un aizliegumu neievērošanu, 2014.gadā KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļā tika pieņemti 200 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietā, kas ir par 83 lēmumiem vairāk nekā 2013.gadā. No tiem 100 amatpersonām tika piemēroti naudas sodi par kopējo summu 10 115 eiro (skat. 7. un 8.attēlu), savukārt 85 gadījumos izteikts mutvārdu aizrādījums (par 17,7% vairāk nekā 2013.gadā), atzīstot izdarīto pārkāpumu par maznozīmīgu, bet 15 gadījumos pieņemti lēmumi lietvedību izbeigt. No 2014. gadā pieņemtajiem KNAB lēmumiem tiesā ir atcelti divi, bet pieci atrodas pārsūdzības procesā.

7.attēls

Pieņemtie lēmumi un administratīvie sodi 2003. - 2014.gads



8.attēls**Uzliktie naudas sodi EUR 2003. - 2014.gads**

Veikto pārbažu ietvaros atbilstoši savai kompetencei, KNAB 2014.gadā veica 1 005 valsts amatpersonu pārbaudi, kopumā izvērtējot 1 344 deklarācijas, saistībā ar IKNL noteikto ierobežojumu un aizliegumu ievērošanu. Konstatējot administratīvā pārkāpuma pazīmes, 218 gadījumos tika uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā. Lēmums par atteikšanos uzsākt lietvedību tika pieņemts 168 gadījumos, konstatējot, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Salīdzinot ar 2013.gadu, pārskata periodā par 32,1% palielinājies lēmumu skaits par lietvedības uzsākšanu, bet par 51,8% to lietu skaits, pret kurām netika uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā.

KNAB pieņemto lēmumu īpatsvars saistībā ar administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā, kas nav atcelti un ir stājušies spēkā 2014.gadā (tiesā ir atcelti divi no lēmumiem, t.sk. vienā gadījumā lieta nosūtīta KNAB jaunai izskatīšanai) ir 99% (ar atrunu, ka 5 lēmumi ir pārsūdzības procesā).

Lielākā daļa KNAB mājaslapā pārskata periodā publicēto IKNL normu pārkāpumu ir saistīts ar amatu savienošanas ierobežojumu neievērošanu, (speciālo valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu, amata savienošanas ierobežojumu izpildes kārtības un ienākumu gūšanas ierobežojumu neievērošanu (IKNL 7.,8. un 9.pants).

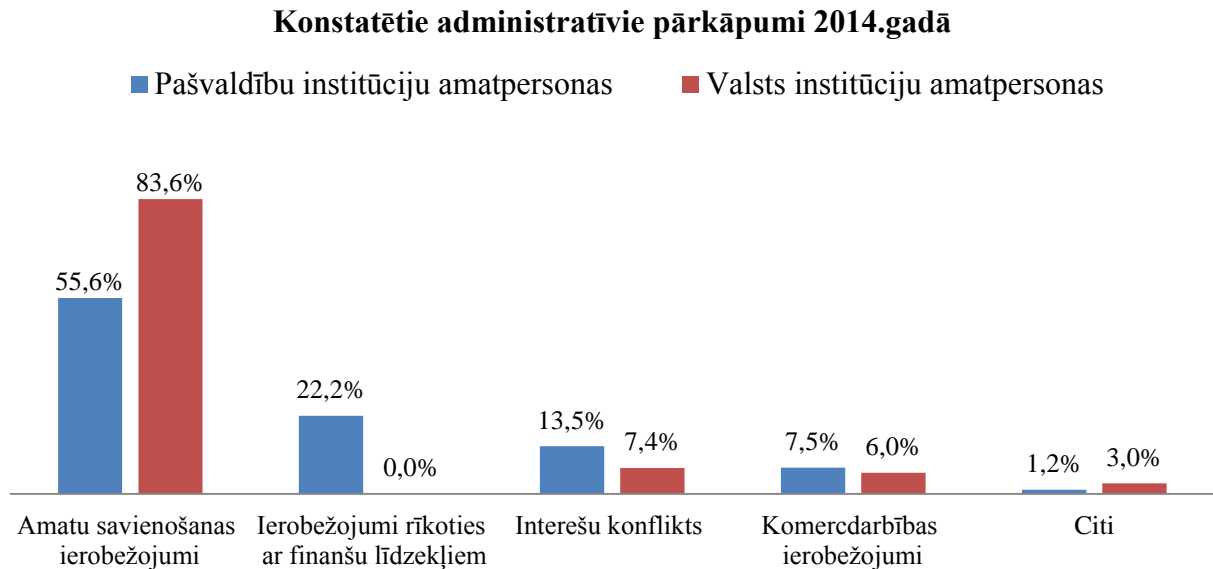
Saskaņā ar likuma IKNL 30.pantu, 6 valsts amatpersonām lūgts atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus par kopējo summu 3891,80 eiro.

Izpildot likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 31.pantā noteikto pienākumu informēt sabiedrību par amatpersonām attiecībā uz kurām ir pieņemti

lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, KNAB 2014.gadā ir publicējis informāciju par 148 amatpersonām, kurām ir piemērots naudas sods vai izteikts mutvārdu aizrādījums. Lielākā daļa no šīm amatpersonām ieņem amatus pašvaldību iestādēs (55,6%), no kuriem vairāk nekā puse nav ievērojušas amata savienošanas ierobežojumus, tai skaitā gūstot neatļautus ienākumus (64%). No visiem gadījumiem, kad amatpersona nav ievērojusi amata savienošanas ierobežojumus, liela daļa (62%) bijušas vadošas amatpersonas – iestāžu vadītāji, vadītāju vietnieki, izpilddirektori un viņu vietnieki, valdes locekļi kapitālsabiedrībās, kā arī divu novadu domes priekšsēdētāji. Citi gadījumi (22,2%) saistīti ar noteikto ierobežojumu rīkoties ar pašvaldības finanšu līdzekļiem. Atsevišķos gadījumos (13,5%) konstatēts, ka pašvaldību amatpersonas (pašvaldības deputāti, novadu domes priekšsēdētāji, divi skolu direktori) savas funkcijas veikušas interešu konflikta situācijā, bet citi gadījumi (7,5%) attiecas uz vadošām pašvaldību amatpersonām, kuras nav ievērojušas komercdarbības ierobežojumus, jo ir pierādīta to saistība ar tādām komercsabiedrībām, kas saņēmušas attiecīgo pašvaldības pasūtījumu bez atklāta konkursa.

Arī valsts iestādēs lielākā daļa amatpersonu (83,6%) nav ievērojušas amata savienošanas ierobežojumus, tai skaitā gūstot neatļautus ienākumus (71%). Pārējos gadījumos (7,4%) pārkāpumi saistīti ar valsts amatpersonu funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā, kad pieņemts lēmums valsts amatpersonas vai tās radnieku mantiskās vai personiskās interesēs, un ar komercdarbības aizlieguma pārkāpšanu (6%), jo pēdējo divu gadu laikā amatpersona, pildot pienākumus, ir pieņēmusi lēmumu attiecībā uz konkrēto komercsabiedrību, kā arī vienā gadījumā sodīts Saeimas deputāts par to, ka viņa radnieki bijuši tādas komercsabiedrības dalībnieki, kas saņēmuši pasūtījumus no konkrētās valsts iestādes bez atklāta konkursa (skat. 9.attēls).

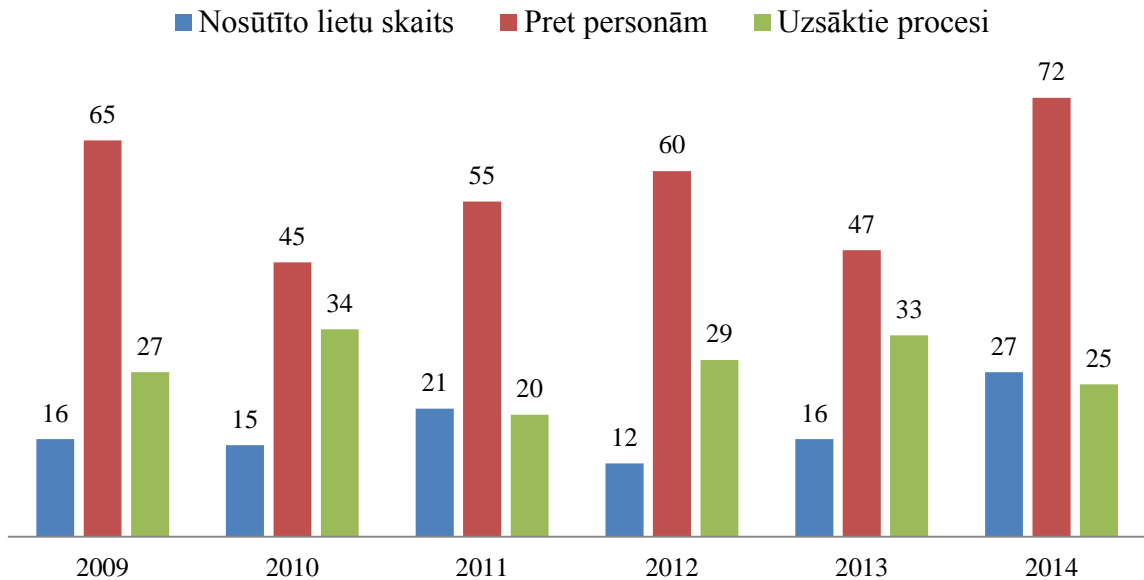
9.attēls



Pārskata periodā KNAB veikto pārbaūžu ietvaros, konstatējot pazīmes, kas liecina par iespējamu valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanas kārtības neievērošanu, attiecībā uz trīspadsmit personām informācija nosūtīta Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk-VID), lai tas savas kompetences ietvaros valsts amatpersonas sauktu pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības. Pārskata periodā pēc KNAB lūguma par vienu personu ir uzsākts iedzīvotāju ienākumu nodokļa audits. Tāpat 2014.gadā uz VID nosūtīti seši lūgumi veikt pārbaudi par institūcijā strādājošo neieklāšanu valsts amatpersonu sarakstos. Pamatojoties uz iepriekš KNAB sniegto informāciju, 2014.gadā 75 personas ir iekļautas valsts amatpersonu sarakstos.

2.6. Korupcijas apkarošana

2014.gadā izmeklēšana tika pabeigta 39 kriminālprocesos, no kuriem prokuratūras iestādēm kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 27 kriminālprocesi (par 11 vairāk nekā 2013.gadā) pret 72 aizdomās turētām personām (par 53% vairāk nekā 2013.gadā), kā arī tika uzsākti 25 kriminālprocesi (skat. 10.attēlu). Pēc iegūtās operatīvās informācijas 14 kriminālprocesi tika nodoti kriminālvajāšanas uzsākšanai, kā arī pieņemti 12 lēmumi par kriminālprocesa izbeigšanu, kas ir tik pat daudz, cik 2013.gadā. Izmeklēšanas nodaļas izmeklētāju lietvedībā uz 2014.gada 31.decembri atradās 33 krimināllietas. 2014.gadā, pamatojoties uz operatīvās izstrāžu nodaļas darbības rezultātā iegūtajiem materiāliem, KNAB citām tiesībsargājošajām institūcijām nodeva informāciju uz kuras pamata citās iestādēs tika uzsākti 11 kriminālprocesi.

10.attēls**Kriminālvajāšanai nosūtīto lietu un uzsāktu kriminālprocesu skaits
2009. - 2014.gads**

Pārskata periodā KNAB nosūtīja Ģenerālprokuratūrai kriminālprocesa materiālus saistībā ar bijušā Saeimas deputāta iespējamām prettiesiskām darbībām, kas saistītas ar kukuļa piesavināšanos. Izmeklēšanā iegūtie pierādījumi liecināja, ka bijusī amatpersona piesavinājās kukuli 5 000 eiro apmērā, apgalvojot, ka tas paredzēts nodošanai valsts amatpersonai par labvēlīga lēmuma pieņemšanu attiecībā uz kādas personas apžēlošanu. Kukuļošanas starpniekam, kurš rīkojās notiesātās personas interesēs, tika apgalvots, ka kukulis tiks nodots valsts amatpersonai, kura atbildīga par apžēlošanas lūguma izskatīšanu, lai notiesātais tiktu atbrīvots no soda izciešanas.

KNAB nosūtīja Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai 2012.gada februārī uzsāktā kriminālprocesa materiālus saistībā ar iespējamo Rīgas domes Satiksmes departamenta Kontroles dienesta (turpmāk-Kontroles dienests) amatpersonu kukuļošānu, ierosinot kriminālvajāšanas uzsākšanu pret 5 amatpersonām un 13 privātpersonām. Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka Kontroles dienesta amatpersonas ilgstošā laika periodā rīkojās pretēji dienesta interesēm un pieņēma prettiesiskus mantiskus labumus (kukuļus) no autopārvadātāju pārstāvjiem, lai kukuļdevēju interesēs pienācīgi neveiktu kontroles pienākumus, nekonstatētu pārkāpumus, nepiemērotu sodus par pārkāpumiem vai par tiem piemērotu mazākus sodus. Kontroles dienesta amatpersonas pieņēmušas kukuļus 3 757,32 eiro apmērā.

2014.gada viena no nozīmīgākajām krimināllietām, kurā Ģenerālprokuratūrai lūgts uzsākt kriminālvajāšanu ir pret valsts amatpersonu par liecinieka piespiešanu ar uzpirkšanu un vardarbības piedraudējumu dot nepatiesu liecību tiesā, atsakoties no iepriekš sniegtajām liecībām. Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums dod pamatu uzskatīt, ka amatpersona organizējusi, uzkūdījusi un atbalstījusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ar vairāku privātpersonu iesaistīšanu nolūkā panākt, lai vardarbības draudu iespaidā un par prettiesisku atlīdzību 3 000 000 eiro apmērā liecinieks atteiktos no iepriekš sniegtajām liecībām un sniegtu valsts amatpersonas uzticamības personu iepriekš sagatavotās nepatiesās liecības.

Pārskata periodā Ģenerālprokuratūrai ir nosūtīti arī apjomīga kriminālprocesa materiāli pret septiņām personām (divām Daugavpils pašvaldības amatpersonas, no kurām viena ieņem atbildīgu amatu, un četriem uzņēmējiem) saistībā ar kukuļošanu, ļaunprātīgu dienesta stāvokļa izmantošanu mantkārtīgā nolūkā un krāpšanu. Virkne noziedzīgo nodarījumu veikti saistībā ar Daugavpils domes kapitālsabiedrības „Daugavpils siltumtīkli” veiktajiem iepirkumiem. KNAB rīcībā esošie pierādījumi liecināja, ka no 2011.gada līdz 2012.gada pavasarim divi no iesaistītajiem uzņēmējiem izkrāpa ievērojamus naudas līdzekļus (kopumā ap 850 000 eiro) no diviem pašvaldību un trim privātiem uzņēmumiem. Izmeklēšanas gaitā noskaidrots arī, ka iepirkumu darījumos iesaistītajai amatpersonai tika nodots kukulis 10 000 eiro apmērā. Citā epizodē kriminālprocesa materiāli liecina, ka personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās 2013.gada janvārī starpniekiem nodeva kukuli 120 000 eiro tālākai nodošanai valsts amatpersonai, kas ieņem atbildīgu amatu Daugavpils pilsētas domē. Kukulis bija jānodod par labvēlīgiem lēmumiem kāda komersanta interesēs, izslēdzot jebkura cita pretendenta dalību „Daugavpils siltumtīkli” iepirkumā, tādējādi pārkāpjot negodīgas konkurences aizliegumu. Amatpersonai paredzēto kukuli iepirkumos ieinteresētie starpnieki daļēji piesavinājās, katrs piesavinoties 30 000 eiro, bet amatpersonai tika nodoti 60 000 eiro.

2014.gada augustā KNAB rosināja saukt pie kriminālatbildības bijušo Rīgas pašvaldības kapitālsabiedrības amatpersonu par iespējamām noziedzīgiem nodarījumiem. Bijusī amatpersona tiek turēta aizdomās par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, izraisot smagas sekas, un finanšu līdzekļu piesavināšanos 61 270 eiro apmērā par neveiktiem remontdarbiem, kā arī vienu bijušo kapitālsabiedrības darbinieku par amatpersonas pretlikumīgo darbību atbalstīšanu.

2014.gadā krimināllietu izmeklēšanas ietvaros tika konstatēti valsts un pašvaldību institūcijām nodarīti zaudējumi 4 369 801 eiro apmērā, savukārt no juridiskām personām 1 701 821 eiro apmērā, bet arestēti naudas līdzekļi 5 055 eiro apmērā.

2014.gada oktobrī KNAB sadarbībā ar VID veica procesuālās darbības uzsāktajā kriminālprocesā par kukuļa pieprasīšanu un pieņemšanu, ko izdarījusi VID amatpersona. Kriminālprocesa ietvaros iegūto pierādījumu kopums dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka VID amatpersona ar divu privātpersonu starpniecību par labvēlīga lēmuma pieņemšanu kukuļdevēja interesēs, pieprasījusi un pieņēmusi kukuli. Pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūtā informācija liecina, ka kāda privāta uzņēmuma valdes priekšsēdētāju uzrunāja privātpersona, kura par šā uzņēmuma PVN uzrēķina lēmuma atcelšanu piedāvāja samaksāt amatpersonai kukuli 2 000 eiro apmērā. VID amatpersona, izmantojot starpniekus, saņēma daļu pieprasītā kukuļa 700 eiro, savukārt 1 300 eiro piesavinājās kukuļņemšanas līdzdalībnieki. Kriminālprocesā iesaistītajām personām piemēroti ar brīvības atņemšanu nesaistīti drošības līdzekļi, tostarp amatpersonai noteikts aizliegums pildīt amata pienākumus.

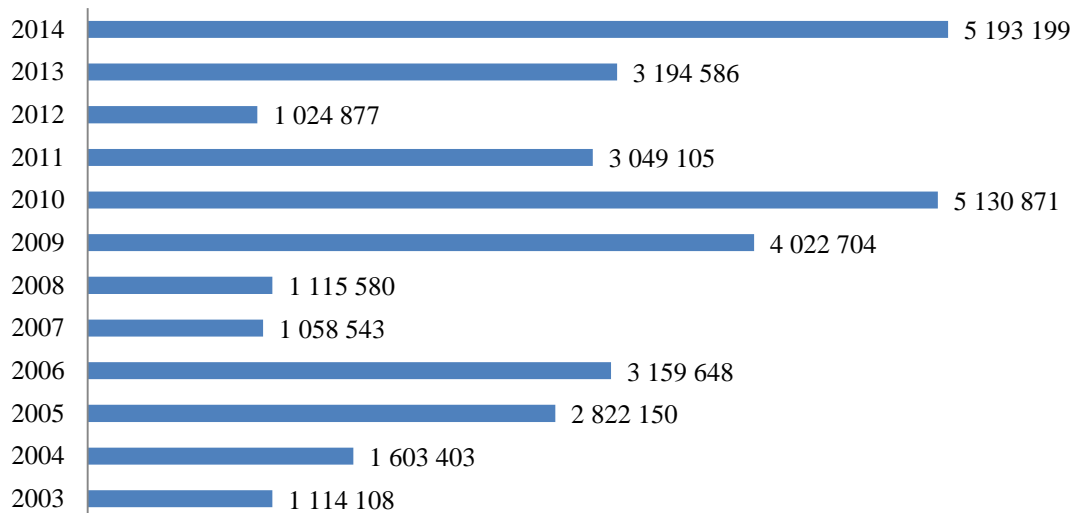
2014.gadā KNAB amatpersonas apkarošanas jomā veica 223 resoriskās pārbaudes (par 78 pārbaudēm vairāk nekā 2013.gadā) par iespējamu likuma pārkāpumu, izmantojot KNAB likumā noteiktās pilnvaras, kas nav kriminālprocesuālās pilnvaras.

Lai nodrošinātu pierādījumu iegūšanu un nostiprināšanu KNAB lietvedībā esošajās krimināllietās, 2014.gadā tika sagatavotas 13 tiesiskās palīdzības lūgumi, nosūtot lūgumus uz 13 valstīm: gan Eiropas Savienības dalībvalstīm (Čehija, Lietuva, Spānija, Vācija u.c.), gan citām valstīm (ASV, Grenāda, Krievijas Federācija, Ukraina u.c.). Tāpat pārskata periodā KNAB ir izpildījis 14 ārvalstu tiesiskās palīdzības lūgumus.

2.7. Politisko partiju un to apvienību finansēšana noteikumu izpildes kontrole

Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu kontroles mērķis ir nodrošināt partiju finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai. Veicot likumā noteiktās funkcijas politisko partiju finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas kontroles jomā, KNAB ir pabeidzis partiju 2014.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu deklarāciju pārbaudes.

KNAB saņēmis un publicēja 46 sarakstus par iestāšanās naudas un biedru naudu, no kuriem pabeidza 11 sarakstu pārbaudes, 43 gada pārskatu pārbaudes, kā arī 32 resoriskās pārbaudes. Kopējais partiju un to apvienību finansējums (skat. 11.attēlu).

11.attēls**Politiskajām partijām un to apvienībām ziedotais līdzekļu apjoms EUR 2003. – 2014.gads**

KNAB publicēja 2014.gada Saeimas vēlēšanu ieņēmumus un izdevumu deklarācijas, kā arī uzsāka to patiesuma pārbaudes. Pārskata periodā kopā saņemtas 52 deklarācijas, kā arī pabeigtas 14 vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes. Vienlaikus KNAB turpināja darbu pie programmatūras prasību definēšanas Politisko partiju finansēšanas kontroles informatīvās sistēmas izveides, kas paredz ieviest elektronisko deklarēšanu.

2014.gada otrajā pusgadā KNAB pabeidza partiju 2013.gada valsts budžeta finansējuma izlietošanas pārbaudes, kuru rezultātā pieņemts viens lēmums par finanšu līdzekļu atmaksu valsts budžetā 7 919 eiro apmērā, kas tiesā tika pārsūdzēts.

2014.gada otrajā pusē divām politisko partiju apvienībām to banku kontos tika ieskaitīta kārtējā valsts budžeta finansējuma daļa 153 846 eiro apmērā, bet attiecībā uz vienu partiju 2014.gada jūlijā KNAB pieņēma lēmumu par finansējuma apturēšanu, jo tā ir pārkāpusi valsts budžeta finansējuma izlietošanas noteikumus, un lēmums par soda piemērošanu ir stājies spēkā. Kopumā 2014.gadā četri politiskie spēki saņēma valsts dotācijas 370 141 eiro apmērā. 2014.gada 1.decembrī KNAB pieņēma lēmumus par valsts budžeta finansējuma piešķiršanu sešām partijām.

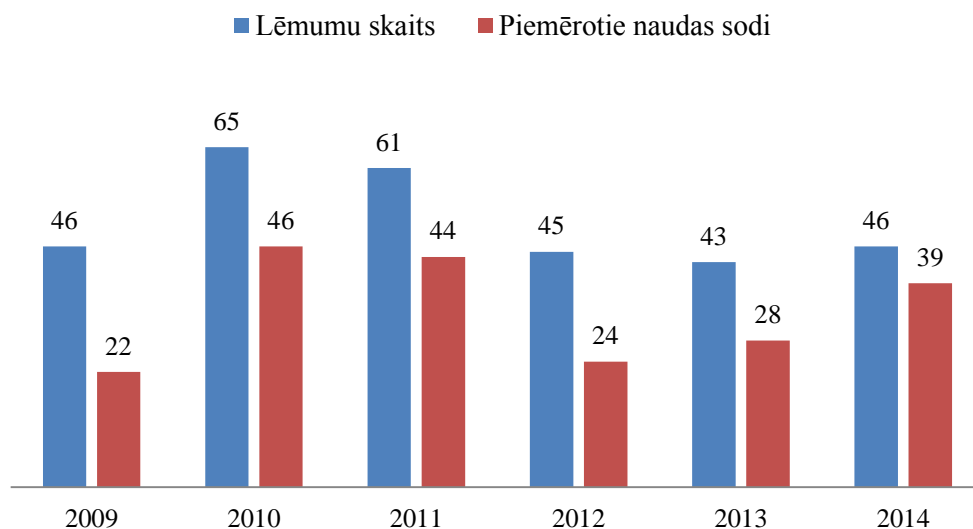
2014.gadā tika pieņemti 12 lēmumi par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā, kopumā 79 474 eiro apmērā, no kuriem pārskata periodā astoņi lēmumi par lielāko daļu summas 73 954 eiro apmērā. Pamatojoties uz KNAB izdotajiem administratīvajiem aktiem, pārskata periodā valsts budžetā ir ieskaitīti līdzekļi, kas tika atzīti par prettiesiski pieņemtiem, jo netika ievēroti likumā noteiktie ierobežojumi: 6 271 eiro apmērā.

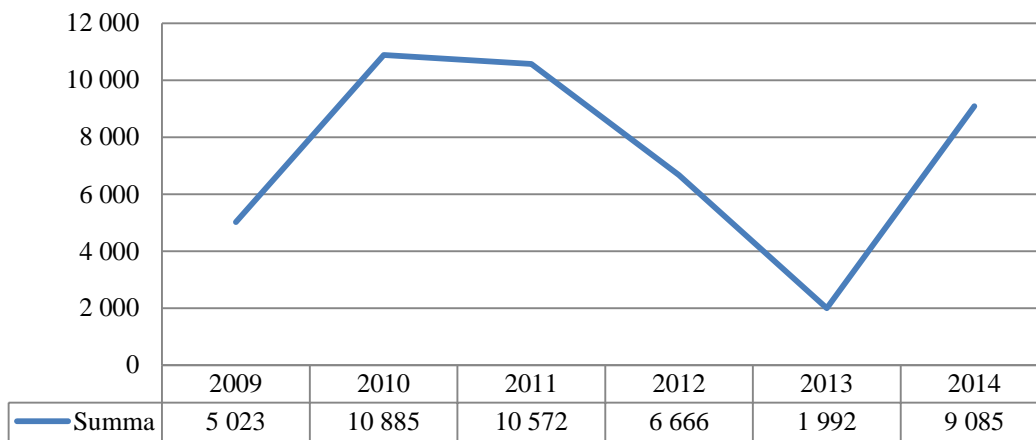
Sakarā ar 2014.gada pavasarī notikušajām Eiropas Parlamenta un rudenī Saeimas vēlēšanām palielinājās politiskajām partijām un to apvienībām ziedoto finanšu līdzekļu apjoms. Tomēr ziedoto naudas līdzekļu apjoms pārskata periodā bija ievērojami lielāks, ja pirmajā pusgadā kopējā summa bija 1 775 402 eiro, tad otrajā pusgadā ziedotie naudas līdzekļi bija 3 337 930 eiro apmērā. Lielāko ziedojumu daļu partijas un to apvienības ir saņēmušas tieši pirms vēlēšanu norises – 2014.gada septembrī vairāk nekā 1,3 miljonus eiro un oktobrī vairāk nekā 2,5 miljonus eiro. 2014.gadā kopā saņemti 670 ziņojumi par politisko partiju un to apvienību saņemtajiem dāvinājumiem. Politiskajiem spēkiem veikto ziedojumu un dāvinājumu (gan naudas, gan arī mantas vai pakalpojuma veidā).

Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma un priekšvēlēšanu aģitācijas likuma normu pārkāpumiem (pārkāpumi saistīti ar vēlēšanu deklarāciju un ziedojumu sarakstu iesniegšanas kārtības neievērošanu, nepatiesas informācijas norādīšanu 2013.gada pārskatos un 2014.gada vēlēšanu deklarācijās) kopā 2014.gadā – 46 lēmumi, kuru ietvaros sodītas 13 partijas, piemērojot tām naudas sodu 3 460 eiro apmērā. Kopā 2014.gadā naudas sods piemērots 39 partijām un to apvienībām par kopējo summu 9 085 eiro apmērā. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pārskata periodā pieaudzis gan pieņemto lēmumu skaits, gan arī piemērotais naudas sods, kas saistāms ar politisko partiju un to apvienību aktīvām darbībām, tuvojoties vēlēšanām (skat. 12. un 13.attēlu).

12.attēls

Pieņemto lēmumu skaits 2009. - 2014.gads



13.attēls**Piemērotais naudas sods EUR 2009. - 2014.gads**

2014.gadā septiņos gadījumos konstatētie pārkāpumi tika atzīti par maznozīmīgiem un partijām izteikts mutvārdu aizrādījums. Divos gadījumos pie administratīvās atbildības tika sauktas citas fiziskas un juridiskas personas, uzliekot naudas sodu 150 eiro apmērā. Pārskata periodā citas fiziskas un juridiskas personas pie administratīvās atbildības sauktas četros gadījumos, uzliekot naudas sodu 670 eiro apmērā.

2014.gadā KNAB priekšnieks izskatīja trīs sūdzības par KNAB amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās. Izvērtējot minēto gadījumu sūdzības, KNAB priekšnieks visus lēmumus ir atstājis spēkā.

3. Stratēģija un tās izpilde

Apstiprinātās KNAB Stratēģijas 2014.gada izpilde un sasniegtie rezultatīvie rādītāji analizēti zemāk redzamajā 1.tabulā.

1.tabula

Mērķis	Rezultāts	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības						Skaidrojums, komentārs
		2012 izpilde	2013 izpilde	2014 plāns	2014 izpilde	2015 plāns	2016 plāns	
Samazinās korupcijas izplatības līmenis (personiskā pieredze un uztvere)	Samazinās to personu skaits, kas pēc socioloģisko aptauju datiem atzīst, ka pēdējo 2 gadu laikā, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/ problēmas valsts un pašvaldību institūcijās ir izmantojuši kādus neoficiālus maksājumus virs 7 eiro.	11,5%	n/a	10%	8,9%	9%	8%	<p>Pēc socioloģisko aptaujas datu rezultātiem³ 2014.gadā tikai 8,9 % personu atzīst, ka pēdējo 2 gadu laikā, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/ problēmas valsts un pašvaldību institūcijās ir izmantojuši kādus neoficiālus maksājumus virs 7 eiro.</p> <p>Rādītājs salīdzinot ar iepriekšējās aptaujas rezultātiem⁴ uzlabojies par 2.6% samazinājuma virzienā, kas liecina, ka personu neiecietība pret koruptīvām darbībām ir paaugstinājusies.</p>

³ http://www.knab.gov.lv/uploads/free/knab_lf_aptauja2014.pdf, 58.

⁴ http://www.knab.gov.lv/uploads/free/attieksme_pret_korupciju_2012.pdf, 58.

<p>Uzlabojas Korupcijas kontroles rādītājs (mēra apjomu, kādā amatpersonām piešķirtā vara tiek izmantota personīgā labuma gūšanai (vērtējums 100 punktu sistēmā, kur "100" vislabākais)⁵.</p>	62,68%	n/a	63%	n/a	64%	65%	<p>Starptautiskā pretkorupcijas organizācija Transparency International paziņoja pasaules valstu korupcijas uztveres indeksa (KUI) datus – 175 pasaules valstu vidū Latvija ierindojas 43.vietā ar 55 punktiem no 100.</p> <p>2014.gadā vērojams kāpums par sešām vietām – no 49. vietas uz 43. vietu. Savukārt punktu skalā ir pieaugums par 2 punktiem, sasniedzot 55 punktus no 100. Salīdzinot ar kaimiņvalstīm – Lietuva 2014.gadā sasniegusi 58 punktus, savukārt Igaunija 69 punktus no 100.</p>												
<p>Uzlabojas Korupcijas uztveres indekss (vērtējums 100 punktu sistēmā, kur "100" nozīmē "korupcijas nav")⁶.</p>	49%	53%	54%	55%	55%	56%	<table border="1" data-bbox="1281 644 2024 865"> <thead> <tr> <th><i>Vieta (2012.→2013.→2014) (pieaugums)</i></th> <th><i>Valsts</i></th> <th><i>Vērtējums (2012.→2013.→2014.) (pieaugums)</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>32→28→26 (+6)</td> <td>Igaunija</td> <td>64→68→69 (+5)</td> </tr> <tr> <td>48→43→39 (+9)</td> <td>Lietuva</td> <td>54→57→58 (+4)</td> </tr> <tr> <td>54→49→43 (+11)</td> <td>Latvija</td> <td>49→53→55 (+6)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Šo gadu laikā Latvijai ir visstraujākais kāpums Baltijas valstu vidū - par 11 vietām. Transparency International indekss atspoguļo korupcijas uztveri nevis faktisko situāciju, ko ir teju neiespējami precīzi izmērīt, jo korupcija ir latents noziegums.</p>	<i>Vieta (2012.→2013.→2014) (pieaugums)</i>	<i>Valsts</i>	<i>Vērtējums (2012.→2013.→2014.) (pieaugums)</i>	32→28→26 (+6)	Igaunija	64→68→69 (+5)	48→43→39 (+9)	Lietuva	54→57→58 (+4)	54→49→43 (+11)	Latvija	49→53→55 (+6)
<i>Vieta (2012.→2013.→2014) (pieaugums)</i>	<i>Valsts</i>	<i>Vērtējums (2012.→2013.→2014.) (pieaugums)</i>																	
32→28→26 (+6)	Igaunija	64→68→69 (+5)																	
48→43→39 (+9)	Lietuva	54→57→58 (+4)																	
54→49→43 (+11)	Latvija	49→53→55 (+6)																	

⁵ <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp>

⁶ <http://www.transparency.org/research/cpi/overview>

Mērķis	Rezultāts	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības						Skaidrojums, komentārs
		2012 izpilde	2013 izpilde	2014 plāns	2014 izpilde	2015 plāns	2016 plāns	
Mazinās sabiedrības tolerance pret korupciju un pieaug iedzīvotāju gatavība ziņot par korupcijas gadījumiem	Samazinās aptaujāto skaits, kas socioloģiskajās aptaujās uz jautājumu „Neesmu gatavs ziņot par korupcijas gadījumiem vispār” atbild apstiprinoši.	42,1%	n/a	40%	37,4%	38%	36%	Samazinās aptaujāto skaits, kas socioloģiskajās aptaujās uz jautājumu „Neesmu gatavs ziņot par korupcijas gadījumiem vispār” atbild apstiprinoši – 37.4% (savukārt 2012.gadā tādu bija 42,1%). Salīdzinot ar 2012.gadu personu skaits samazinājies par 4.7%
	Samazinās aptaujāto skaits, kas atzinuši gatavību izmantot kukuļus jautājumu risināšanai valsts un pašvaldības institūcijās.	34,7%	n/a	32%	29,5%	30%	28%	Pēc socioloģisko aptaujas datu rezultātiem samazinās aptaujāto skaits, kas atzinuši gatavību izmantot kukuļus jautājumu risināšanai valsts un pašvaldības institūcijās (2014.gadā 29.5% aptaujāto atbildēja apstiprinoši).
Mērķis	Rezultāts	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības						Skaidrojums, komentārs
		2012 izpilde	2013 izpilde	2014 plāns	2014 izpilde	2015 plāns	2016 plāns	
Nodrošināts likumība politisko partiju finansiālajā darbībā un tās uzraudzības efektivitāte	Pieaug to sabiedrības pārstāvju skaits, kas uzskata, ka politisko partiju darbība ir caurspīdīga un to uzraudzība ir efektīva.	n/a	15%	16%	16,7%	20%	23%	Pieaug to sabiedrības pārstāvju skaits, kas uzskata, ka politisko partiju darbība ir caurspīdīga un to uzraudzība ir efektīva (2014.gadā tā uzskata 16,7 %).

<p>Samazinās to partiju un partiju apvienību skaita īpatsvars, kuru iesniegto gada pārskatu un vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbažu rezultātā ir konstatēti administratīvie pārkāpumi.</p>	30%	11%	28%	29%	28%	10%	<p>Samazinās to partiju un partiju apvienību skaita īpatsvars, kuru iesniegto gada pārskatu un vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbažu rezultātā ir konstatēti administratīvie pārkāpumi (2014.gadā pabeigtas 111 pārbaudes un 33 gadījumos konstatēti pārkāpumi 29%).</p>
<p>Nodrošināts augsts Biroja pieņemto lēmumu īpatsvars saistībā ar administratīvajiem pārkāpumiem un pretlikumīgu finanšu līdzekļu atmaksu, kas nav atcelti un ir stājušies spēkā.</p>	100%	100%	100%	100%	100%	100%	<p>Nodrošināts augsts KNAB pieņemto lēmumu īpatsvars saistībā ar administratīvajiem pārkāpumiem un pretlikumīgu finanšu līdzekļu atmaksu, kas nav atcelti un ir stājušies spēkā.</p> <p>2014.gadā spēkā stājās 4 tiesā apstrīdētie KNAB lēmumi un visos gadījumos atstāts spēkā KNAB lēmums. (100%).</p>

Mērķis	Rezultāts	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības						Skaidrojums, komentārs
		2012 izpilde	2013 izpilde	2014 plāns	2014 izpilde	2015 plāns	2016 plāns	
Nodrošināta biroja pieņemto lēmumu likumība un pamatotība	Nodrošināts augsts Biroja pieņemto lēmumu īpatsvars saistībā ar administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā, kas nav atcelti un ir stājušies spēkā.	n/a	97%	95%	98%	95%	95%	2014.gadā spēkā stājās 183 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, normu pārkāpumiem, no tiem, tiesa atcēla 3 lēmumus, savukārt 3 gadījumos grozījusi lēmumu daļā. (98 %).
	Nodrošināts augsts notiesāto personu vai tādu personu, kas atzinušas savu vainu prokuratūras iestādēs, īpatsvars Biroja izmeklētajās krimināllietās (personas nav attaisnotas).	89%	100%	88%	95 %	88%	88%	Spēkā stājušies nolēmumi 13 krimināllietās pret 21 personu, no tām: <ul style="list-style-type: none"> - 15 personas vainu atzina - 5 personas vainu neatzina, bet nolēmums notiesājošs - 1 personai izbeigts (nav sastāva)

Mērķis	Rezultāts	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības						Skaidrojums, komentārs
		2012 izpilde	2013 izpilde	2014 plāns	2014 izpilde	2015 plāns	2016 plāns	
Paaugstinās valsts amatpersonu zināšanu līmenis par pretkorupcijas prasībām	Realizējot zināšanu pārbaudes testus izglītošanas pasākumos, pieaug to valsts amatpersonu skaits, kas labi pārzina pretkorupcijas prasības	n/a	n/a	n/a	79%	+5%	+10%	KNAB 2014.gadā uzsāka amatpersonu zināšanu testēšanu. Kopumā valsts amatpersonu un publisko institūciju darbinieku zināšanas par interešu konflikta un korupcijas novēršanas jautājumiem ir vērtējamas kā labas. KNAB veiktajā amatpersonu zināšanu pārbaudē valsts sektorā strādājošie pareizās atbildes snieguši vidēji uz 81,7% jautājumu, bet pašvaldību sektorā – 76,3% jautājumu. Veicot amatpersonu testēšanu par pretkorupcijas jautājumiem laika posmā no 2014.gada maija līdz decembrim un lūdzot 633 KNAB organizēto semināru dalībniekiem aizpildīt testu ar 19 jautājumiem, tika secināts, ka amatpersonas atbildējušas pareizi vidēji uz 79% jautājumu. Mazāk par 60% pareizo atbilžu snieguši tikai 4,4% amatpersonu. 2014.gadā KNAB par pretkorupcijas, interešu konflikta novēršanas, publiskās pārvaldes ētikas jautājumiem un politiskās aģitācijas ierobežojumiem nodrošinājis 115 izglītojošus seminārus, kopumā aptverot 3 806 personu lielu auditoriju. Galvenokārt nodarbības tiek organizētas valsts amatpersonām un publisko institūciju darbiniekiem, bet liela uzmanība tiek pievērsta arī jauniešu, pedagogu un politisko partiju pārstāvju izglītošanai.

4. Budžets un tā izlietojums

KNAB budžets 2015.gadam saskaņā ar 2014.gada 17.decembrī pieņemto likumu „Par valsts budžetu 2014.gadam” ir 5 244 128 eiro, t.sk. atalgojumam paredzētie finanšu līdzekļi 2 208 711 eiro. Starpība starp 2014.gada faktiskajiem resursiem un likumā apstiprināto ir OLAF piešķirtie finanšu līdzekļi, kas nav ar likumu apstiprināti, un sastāda 716 293 EUR (4 721 874 + 716 293 = 5 438 167 eiro).

2.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums EUR 2014.gadā

Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gada (faktiskā izpilde)	Pārskats gadā 31.12.2014	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 353 072	4 721 874	5 438 167
1.1.	Dotācijas	4 353 072	4 721 874	5 244 128
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība iestādes ieņēmumos	0	0	194 039
1.4.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	4 195 875	4 443 475	4 875 213
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 080 150	5 159 768	4 833 766
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	3 554 627	3 820 886	4 398 078
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas, sociālie pabalsti	517 747	631 325	370 141
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	7 776	8 964	7 511
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumi, transfēri	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	115 725	278 399	41 447

5. Personāls

5.1. Personāla atlase

KNAB jaunu darbinieku atlases procedūras veido caurspīdīgas un atklātas, lai nodrošinātu, ka darbam iestādē tiek pieņemti piemērotākie kandidāti, taču, lai piesaistītu profesionāļus ar lielu pieredzi, izmanto arī vervēšanas metodi. Lai nodrošinātu personāla izaugsmes iespējas, tiek organizēti arī iekšējie konkursi. Personāla atlases procedūra noteikta 2012.gada 5.janvāra kārtībā Nr. 1-4/1 „Kārtība, kādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā tiek organizēta pretendentu uz vakantajām mata vietām atlase”, kas ir saskaņota ar Ministru prezidentu.

Pretendentu atlasē uz amatiem, kas nodrošina KNAB funkcijas korupcijas apkarošanā, politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpilde kontrolē un KNAB iekšējās drošības funkciju, atklāta konkursa procedūru saskaņā ar kārtību nepiemēro, bet praksē tiek rīkoti atklāti konkursi, piemēram, uz izmeklētāju amatiem.

Pretendentu atlasē uz amatiem, kas nodrošina KNAB funkcijas korupcijas novēršanā un KNAB atbalsta funkcijas, piemēro atklāta konkursa procedūru, izņemot gadījumus, kad atklāta konkursa izsludināšana var kaitēt minēto funkciju nodrošināšanas nepārtrauktību.

Obligātās prasības pretendentiem, kas var būt par KNAB amatpersonu vai darbinieku noteiktas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā.

5.2. Struktūras izmaiņas

KNAB darbu vada KNAB priekšnieks, kuru ieceļ amatā uz pieciem gadiem. KNAB priekšniekam ir divi vietnieki: vietnieks korupcijas apkarošanas jautājumos un vietnieks korupcijas novēršanas jautājumos. KNAB priekšnieks ir atbildīgs par noteikto funkciju izpildi, izlemj jautājumu par lietu izskatīšanas un lēmumu pieņemšanas piekritību, nosaka amatpersonu un darbinieku pienākumus, tiesības un uzdevumus, kā arī apstiprina KNAB darbību reglamentējošos iekšējos normatīvos aktus un iesniedz Ministru kabinetā nepieciešamo valsts budžeta līdzekļu pieprasījuma projektu.

KNAB amatpersonas un darbinieki darbojas vienotā hierarhiskā sistēmā, kur viens darbinieks ir padots citam darbiniekam. KNAB darbinieki darbojas savas kompetences ietvaros un savus pienākumus pilda un īsteno patstāvīgi.

KNAB priekšnieka vietnieki vērtē tiem pakļauto nodaļu vadītājus un sniedz priekšlikumus viņu atalgojumu, piemaksu un apbalvojumu noteikšanai.

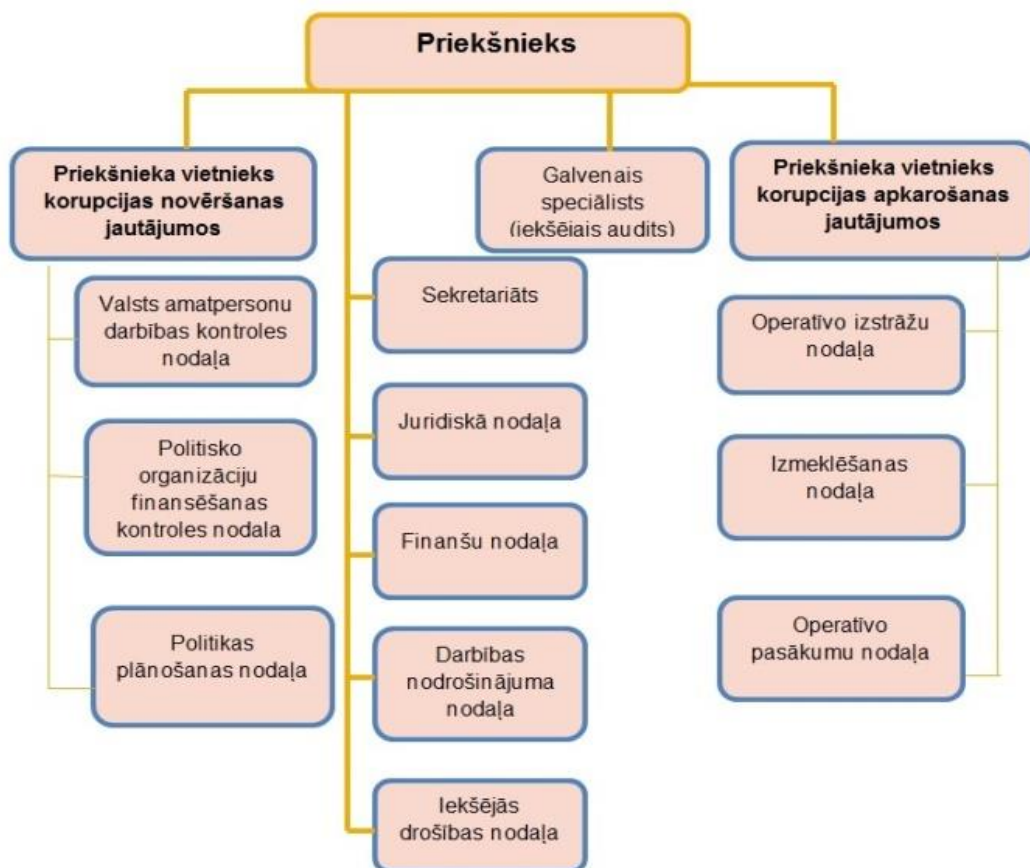
Nodaļu vadītāji iesniedz tiešajam priekšniekam priekšlikumus par nodaļas struktūru un darba organizāciju, darbinieku iecelšanu amatā un atbrīvošanu no amata, darbinieka pienākumu apjomu, darbības rezultātiem, materiālo un morālo stimulēšanu, saukšanu pie disciplinārbildības, kā arī darbinieka kvalifikācijas paaugstināšanu.

Juridiskā nodaļa nodrošina KNAB personāla vadības funkciju izpildi un to attīstību iestādē.

KNAB, ņemot vērā KNAB darbības stratēģijā 2014.-2016.gadam ietvertos uzdevumus un prioritātes, kā arī, lai nodrošinātu efektīvu KNAB funkciju izpildi veica strukturālās izmaiņas.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2014.gada 4.augustā jauno KNAB reglamentu saskaņoja ar Ministru prezidenti atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 75.panta pirmajai daļai.

14.attēls



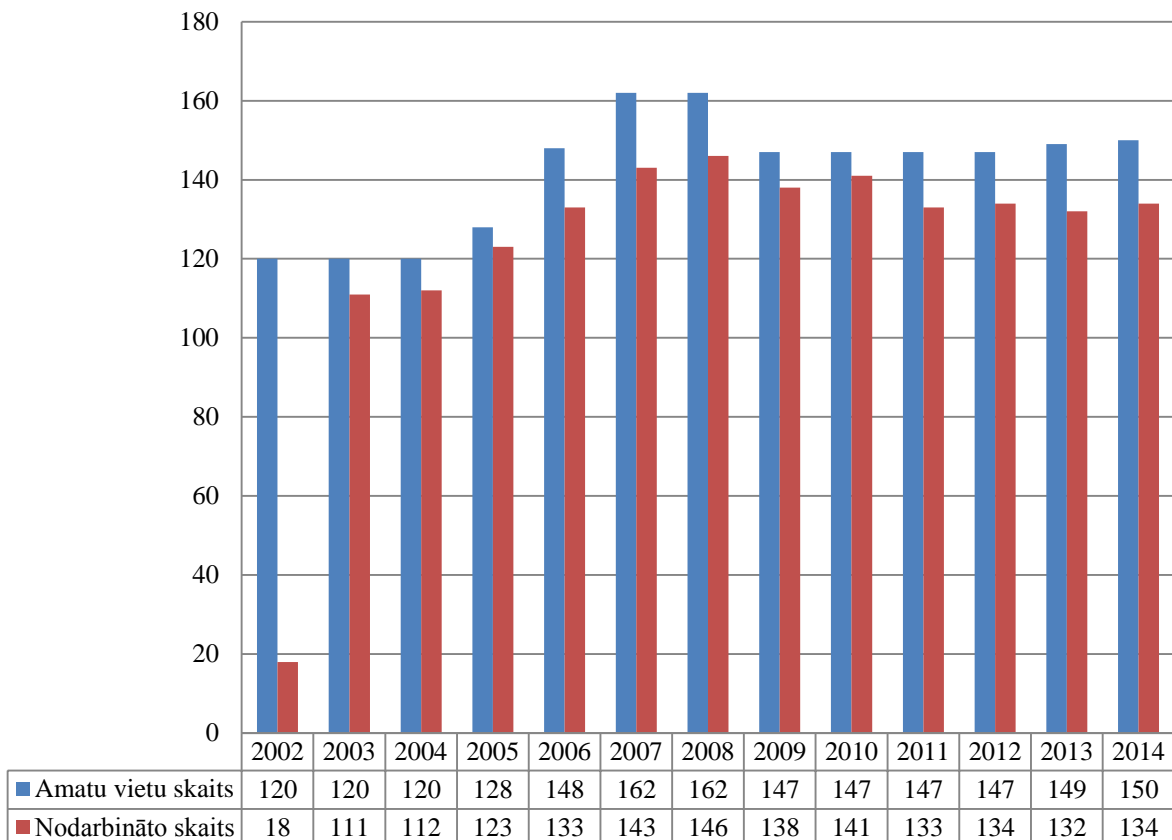
Izmaiņu rezultātā tika izveidota Politikas plānošanas nodaļa, lai efektīvāk veiktu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteiktos uzdevumus pretkorupcijas politikas plānošanas, normatīvo aktu izstrādes un sabiedrības izglītošanas jomā. Ņemot vērā, ka viens no prioritārajiem KNAB darbības virzieniem ir korupcijas risku analīze, tai skaitā jau normatīvo aktu izstrādes stadijā, bija nepieciešams stiprināt šīs funkcijas izpildi, kā arī bija nepieciešams uzlabot darba efektivitāti.

Ievērojot to, ka KNAB priekšniekam nebija tieši padotas struktūrvienības, kas nodrošina virkni funkciju ar mērķi veikt iestādes efektīvu vadīšanu, ātru un nepastarpinātu dokumentu apriti, tajā skaitā uzraugot uzdevumu izpildi un šīs izpildes savlaicīgumu, gatavojot priekšnieka rīkojumu un rezolūciju projektus, pārbaudot informāciju, sagatavojot priekšnieka sarakstes dokumentus, organizējot institūcijas pasākumus, arī sapulces un kopsapulces, informējot institūcijas darbiniekus par institūcijas vadītāja lēmumiem, plānojot un pārvaldot priekšnieka dalību dažādos pasākumos, tāpēc bija objektīvi nepieciešama šāda struktūrvienība - Sekretariāts.

2014.gadā KNAB bija 150 amata vietas no kurām aizpildītas bija 134 (skat. 15.attēlu). Vidējais nodarbināto cilvēku skaits 2014.gadā bija 133.

15.attēls

Amata vietu dinamika 2002. - 2014.gads



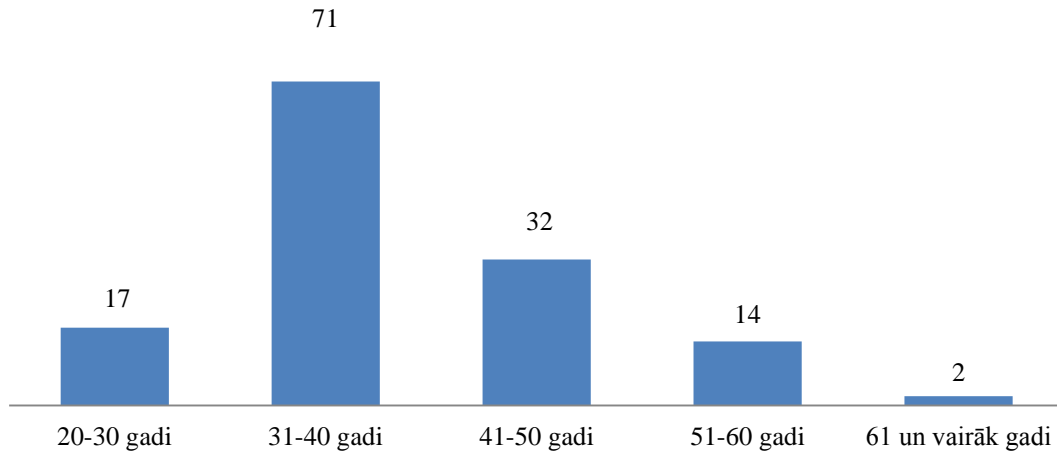
2014.gadā KNAB darbā pieņemti 16 un no amata atbrīvoti 16 darbinieki. 2014.gada nogalē KNAB bija 18 vakantas amata vietas (skat. 3.tabulu).

3.tabula

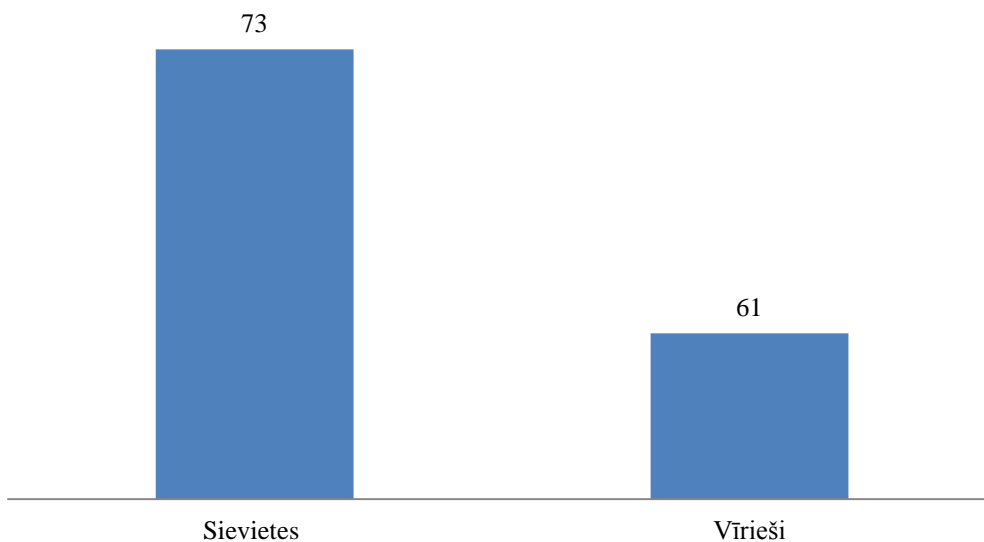
Amata vietu aizpildījums uz 2014.gada 31.decembri

Nr.P.K.	Struktūrvienība	Amata vietas	Aizpildītās amata vietas	Vakantās amata vietas
1.	Vadība	3	2	1
2.	Korupcijas apkarošanas joma	61	58	3
3.	Korupcijas novēršanas joma	38	34 (1 uz laiku)	5
4.	IT sistēmas, datu apstrāde un analīze	9	7	2
5.	Juristi	9	8 (1 uz laiku)	2
6.	Biroja darbu nodrošinājumu joma	23	19	4
7.	Starptautiskā sadarbība	3	3	0
8.	Ziņojumu centrs	3	2	1
9.	Iekšējie auditori	1	1	0
Kopā		150	134	18

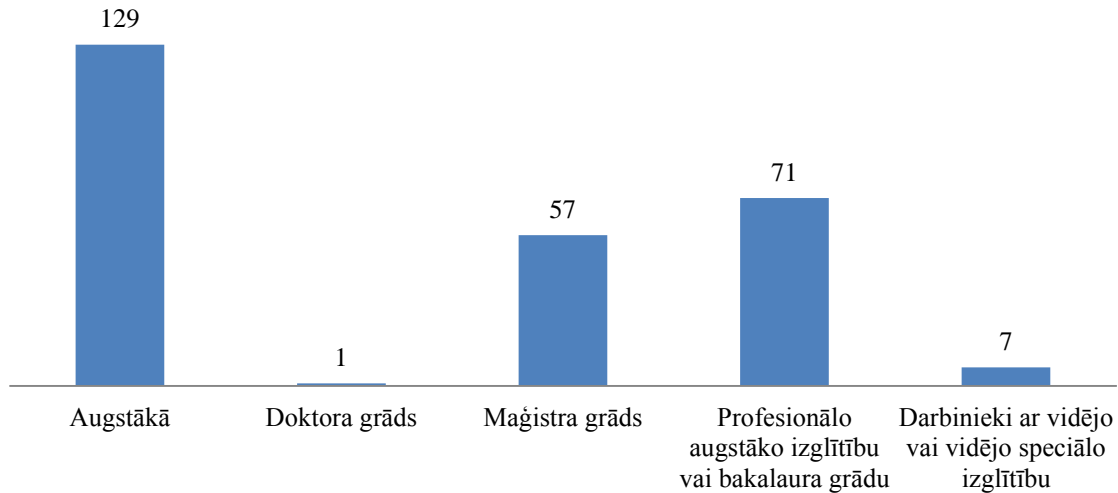
Apskatot KNAB darbinieku sadalījumu vecuma grupās ir redzams, ka lielākā daļa jeb 71 KNAB darbinieks 2014.gadā bija vecuma grupā no 31 līdz 41 gadiem, 32 darbinieki vecuma grupā no 41 līdz 50 gadiem, 17 darbinieki vecuma grupā no 20 līdz 30 gadiem, 14 darbinieki vecuma grupā no 51 līdz 60 gadiem un 2 darbiniekiem bija 61 un vairāk gadi (skat. 16.attēlu). Vidējais KNAB darbinieku vecums 2014.gadā bija 40 gadi.

16.attēls**Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām 2014.gadā**

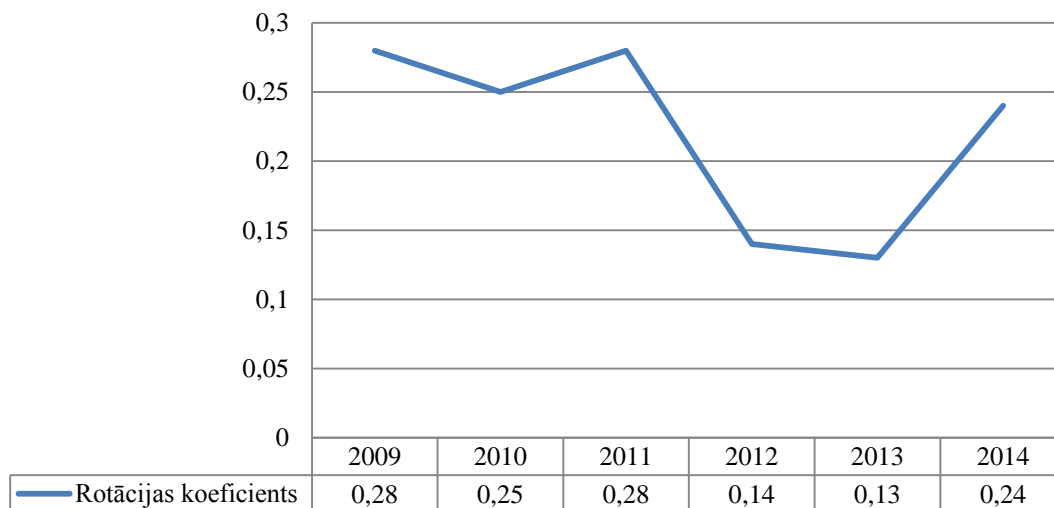
2014.gadā KNAB strādāja 73 sievietes un 61 vīrietis (skat. 17.attēlu).

17.attēls**Darbinieku sadalījums pēc dzimuma 2014.gadā**

2014.gadā KNAB strādāja 129 darbinieki ar augstākā izglītību: 1 darbinieks ar doktora grādu, 57 darbinieki ar maģistra grādu, 71 darbinieks ar profesionālo augstāko vai bakalaura grādu un 7 darbinieki ar vidējo speciālo izglītību (skat. 18.attēls).

18.attēls**Darbinieku sadalījums pēc izglītības 2014.gadā**

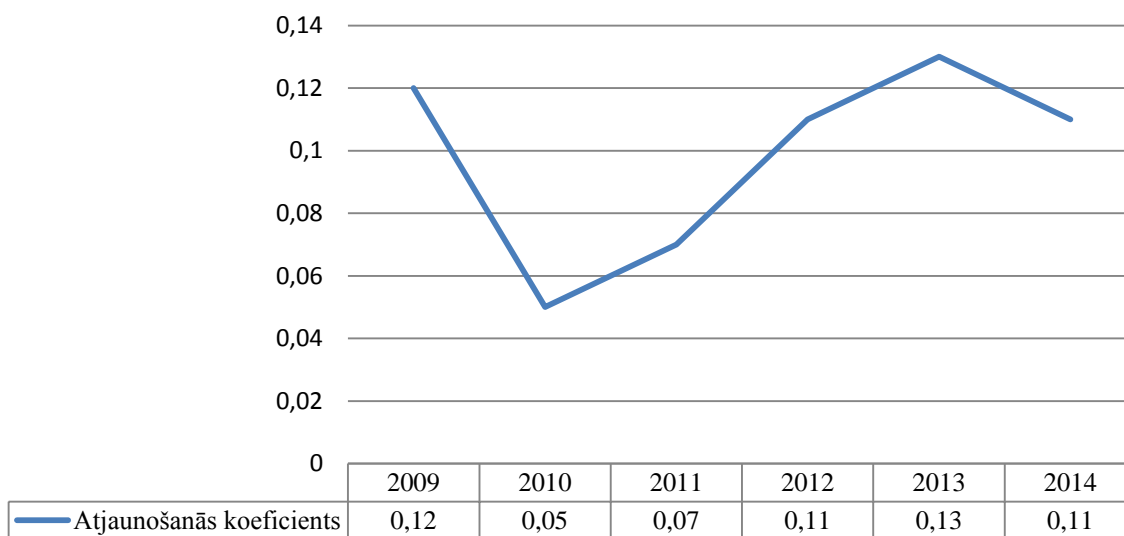
Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, ir palielinājies personāla rotācijas koeficients⁷, 2014.gadā 0,24, savukārt 2013.gadā 0,13. Personāla atjaunošanās koeficients⁸ 2014.gadā bija 0,11, savukārt 2013.gadā 0,13 (skat. 19. un 20. attēlu).

19.attēls**Personāla rotācijas koeficients 2009. - 2014.gads**

Rotācijas koeficienta pieaugums ir saistīts ar veiktajām izmaiņām KNAB struktūrā.

⁷ Pieņemto skaits + atbrīvoto skaits/ darbinieku vidējo skaitu

⁸ Pieņemto skaits/darbinieku vidējais skaitu

20.attēls**Personāla atjaunošanās koeficients 2009. - 2014.gads**

Jaunu darbinieku samazinājums skaidrojams ar KNAB izvirzītajām darbinieku prasībām un zināšanu trūkumu saistībā ar specifisko darbības vidi. Personāla atjaunošanās koeficients norāda uz to, ka 2014.gadā KNAB operatīvi turpināja aizpildīt vakantās amata vietas un stiprināt darbības kapacitāti.

Vienlaikus 2014.gadā KNAB izstrādāja vairākus nozīmīgus iekšējos tiesību aktus: Dokumentu pārvaldības un aprites noteikumi, KNAB darba kārtības noteikumi, Ētikas komisijas nolikums, Sabiedriski konsultatīvās padomes nolikums, Piemaksu, prēmijas un naudas balvas piešķiršanas kārtība un Disciplinārlietas ierosināšanas, izskatīšanas un disciplinārsoda piemērošanas kārtība.

6. Nākamā gada plānotie pasākumi

2015.gadā KNAB turpinās īstenot un ieviest vidējā termiņa plānošanas dokumentā „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģija 2014.–2016.gadam” noteiktos četrus prioritāros darbības virzienus, kuri kopumā nodrošina visu KNAB deleģēto funkciju un uzdevumu pilnvērtīgu īstenošanu:

1. Koruptīvu noziedzīgu nodarījumu, interešu konfliktu un prettiesiskas rīcības ar finanšu līdzekļiem, tai skaitā ar publisku personu mantu izskaušana šādās prioritārajās jomās:

1.1. Institūcijās, kas rīkojas ar publisku personu mantu un liela apjoma finanšu līdzekļiem, it īpaši:

1.1.1. publisku personu kapitālsabiedrībās;

1.1.2. lielākajās pašvaldībās;

1.1.3. institūcijās, kas iesaistītas Eiropas Savienības fondu vadībā;

1.1.4. ostās.

1.2. Veselības aprūpes nozarē;

1.3. Tiesu varas, tiesību aizsardzības un ar likuma izpildes uzraudzību un sodīšanu saistītās institūcijās;

1.4. Par ēnu ekonomikas apkarošanu atbildīgajās institūcijās;

1.5. Politisko partiju un to apvienību darbībā.

2. Politisko partiju finansēšanas kontrole, tai skaitā Eiropas Parlamenta un Saeimas vēlēšanās 2014.gadā.

3. Valsts politikas korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā, izstrādāt un ieviest tādas rīcības virzienus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, kas mazina korupcijas pastāvēšanas iespējas.

4. Neatkarīga un autonoma korupcijas novēršanas un apkarošanas funkciju veikšana, kapacitātes stiprināšana un pietiekamu resursu nodrošināšana.